

แนวทาง

การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
(Professional Learning Community : PLC)
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำนำ

การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มาจากแนวคิดการพัฒนาครูของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน เพื่อให้การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นไปอย่างมีระบบ มีความต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการได้นำหลักการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC (Professional Learning Community) มาใช้ในการพัฒนาครู เพราะครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณภาพทางการศึกษาซึ่งแนวคิดของการอบรม PLC คือ การนำคนมาอยู่ร่วมกัน เกิดการเรียนรู้ และแบ่งปันความรู้กันระหว่างผู้เข้าร่วมอบรม จนกระทั่งเกิดการสะท้อนความคิดในด้านต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวทางการพัฒนา

สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีความเป็นเลิศมั่นคงก้าวหน้าในวิชาชีพ ตลอดจนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา จึงจัดทำ “แนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” สำหรับเผยแพร่ให้แก่วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อดำเนินการพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เพื่อบรรลุเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	จ
บทสรุปผู้บริหาร	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	2
เป้าหมาย	3
บทที่ 2 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา	4
1. แผนการพัฒนาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579	5
2. นโยบายเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนอาชีวศึกษามีคุณสมบัติหรือทักษะที่สำคัญ คือ 3R และ 8C	7
3. กฎ ระเบียบ การนำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ของครูสายงานการสอน	8
4. ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	8
5. วัตถุประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	9
6. ความเชื่อของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	9
7. หลักการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	9
8. องค์ประกอบสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	9
9. การแบ่งระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	10
10. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	11
11. ประโยชน์การพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	14
12. บทบาทผู้บริหารในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	15

13. บทบาทครูในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	15
14. เทคนิคหรือเคล็ดลับที่จำเป็นในการเสริมกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	16
บทที่ 3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	17
1. ด้านการบริหารจัดการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษาประกอบด้วย	18
1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สถานศึกษา	18
2) ประชุมคณะกรรมการกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน	18
3) สร้างความรู้ความเข้าใจ	18
4) ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม และรายงานผล	18
2. ด้านการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูในสถานศึกษา	19
ขั้นตอนที่ 1 การรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	19
ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และระบุปัญหา /สิ่งที่ต้องการพัฒนา	20
ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม	21
ขั้นตอนที่ 4 วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข	21
ขั้นตอนที่ 5 จัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม	22
ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผล/ สะท้อนการจัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม	23
ขั้นตอนที่ 7 สรุปเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม	25
บทที่ 4 การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	28
4.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	28
4.2 สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา	28
4.3 สถาบันการอาชีวศึกษา/อาชีวศึกษาจังหวัด	29
4.4 สถานศึกษา	29
บรรณานุกรม	33
ภาคผนวก	34
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้	36

ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา	
ตัวอย่างปฏิทินการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	37
ตัวอย่างประกาศจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	38
ภาคผนวก ข ตัวอย่างและรูปแบบการดำเนินการกระบวนการ (PLC)	39
- แบบคำร้องขอจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	40
- แบบบันทึกการค้นหาคำตอบ	41
- บันทึกแนวทางแก้ปัญหา	42
- แผนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community Action Plan: PLC-AP)	43
- แบบเขียนแผนการสอน	44
- ตัวอย่างแบบประเด็นการแลกเปลี่ยนเสนอแนะเพื่อนำเสนอแผนการสอน	46
- แบบสังเกตการสอน	47
- บันทึกหลังการสอน	48
- ตัวอย่างประเด็นการสะท้อนผลการสอน / ฝึกปฏิบัติ / กิจกรรม	49
- แบบสรุปการดำเนินงาน รูปแบบ/วิธีการ/กิจกรรม (สำหรับผู้สังเกตการสอน)	51
- แนวทางการเขียนแผนการดำเนินงาน PLC สำหรับ 3 วงรอบ	52
- ตัวอย่างรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	54
ภาคผนวก ค แบบประเมินโครงการ/กิจกรรม	64
- แบบประเมินโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	65
- แบบประเมินกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	70
- แบบประเมินติดตามการปฏิบัติงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	73
ภาคผนวก ง คณะทำงานจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)	76

สารบัญภาพ

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ณ
แผนภาพที่ 2 แนวทางขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community :PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ณ
แผนภาพที่ 3 บทบาทหน้าที่แนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)	31

บทสรุปผู้บริหาร

“อาชีวะสร้างชาติ” เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในฐานะเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาในสายอาชีพจึงเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยจัดการศึกษาสายอาชีพให้หลากหลาย เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานการที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ซึ่งฟันเฟืองสำคัญคือ “ครู” ที่จำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูสอน” (teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (coach) หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (learning facilitator) เป็น “ครูเพื่อศิษย์” ที่ต้องเรียนรู้ทักษะในการทำหน้าทึนี้ โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ มีความเข้าใจเทคนิคการสอน มีการอบรมและพัฒนาให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรมวิชาชีพการวิจัย การสร้างนวัตกรรม โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning community: PLC) ที่เกิดจากครูผู้บริหาร นักการศึกษาในสถานศึกษามารวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงาน ก.ค.ศ. ต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูผู้สอนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความสามารถ มีสมรรถนะที่เหมาะสม กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสายงานการสอน จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว 21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560) โดยกำหนดให้ครูที่ต้องการมีและเลื่อนวิทยฐานะในชั่วโมงปฏิบัติงานต้องมีชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละปีไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง นอกจากนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.7 /ว 22 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560) ครูต้องเข้ารับการพัฒนาโดยการเข้ารับการฝึกอบรม ในหลักสูตรที่สถาบันครูพัฒนารับรองตามมาตรฐานวิทยฐานะ หรือที่ ก.ค.ศ. รับรอง ต่อเนื่องทุกปี โดยในแต่ละปี ไม่น้อยกว่า 12 – 20 ชั่วโมง และภายในระยะเวลา 5 ปี ต้องมีชั่วโมงพัฒนา จำนวน 100 ชั่วโมง แต่หากภายในระยะเวลา 5 ปี ชั่วโมงในการพัฒนาไม่ครบ 100 ชั่วโมง

สามารถนำชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ส่วนที่เกิน 50 ชั่วโมงในแต่ละปี มานับรวมเป็นจำนวนชั่วโมงการพัฒนาได้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อร่วมกันจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning community: PLC) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจ รูปแบบ วิธีการ และประโยชน์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สถานศึกษาสามารถออกแบบกระบวนการดำเนินการ การนิเทศ การกำกับติดตาม การประเมินผล ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ โดยร่วมกันจัดประชุมระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ วิพากษ์ และ เรียบเรียงผลการประชุมจากการแบ่งกลุ่มย่อยในหัวข้อตามกระบวนการ PLC จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจ รูปแบบ วิธีการ ประโยชน์ของ (PLC) สามารถออกแบบกระบวนการดำเนินการ การนิเทศ กำกับติดตาม การประเมินผล ตลอดจนนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ สรุปสาระสำคัญ แบ่งเป็น 4 บท และภาคผนวก ดังนี้

บทที่ 1 ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การพัฒนาครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายพัฒนาการเรียนรู้ สมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียน ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

บทที่ 2 การดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) การพัฒนาครูเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา เป็นนวัตกรรมหนึ่งในการพัฒนาครู เพื่อให้ครูเป็นครูเพื่อศิษย์ โดยครู ผู้บริหาร นักการศึกษาในสถานศึกษามารวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือพัฒนาการเรียนรู้ สมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการตามขั้นตอนคือ การสร้างทีม ระบุปัญหาหรือกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา ออกแบบการจัดการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้ อย่างกลายนิมิต จัดการเรียนการสอนโดยมีทีมร่วมสังเกตการสอน และมีการสะท้อนผลการสอน เพื่อการเสนอแนะและปรับปรุงต่อไป สาระความรู้พื้นฐานประกอบการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการพัฒนาครูเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา สรุป ดังนี้

1. แผนการพัฒนาอาชีพศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579
2. นโยบายเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนอาชีพะมีคุณสมบัติหรือทักษะที่สำคัญ คือ 3R และ 8C
3. กฎ ระเบียบ ในการให้นำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการปฏิบัติ

หน้าที่ของครูสายงานการสอน

4. ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
5. วัตถุประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
6. ประโยชน์การพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
7. ความเชื่อของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
8. หลักการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
9. องค์ประกอบสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
10. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
11. บทบาทผู้บริหารในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
12. บทบาทครูในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
13. เทคนิคหรือเคล็ดลับที่จำเป็นในการเสริมกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพ (PLC)

บทที่ 3 การดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ

1. ด้านการบริหารจัดการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

ประกอบด้วย

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สถานศึกษา
- 2) ประชุมคณะกรรมการกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน
- 3) สร้างความรู้ความเข้าใจ
- 4) ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม และรายงานผล

2. ด้านการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูในสถานศึกษา

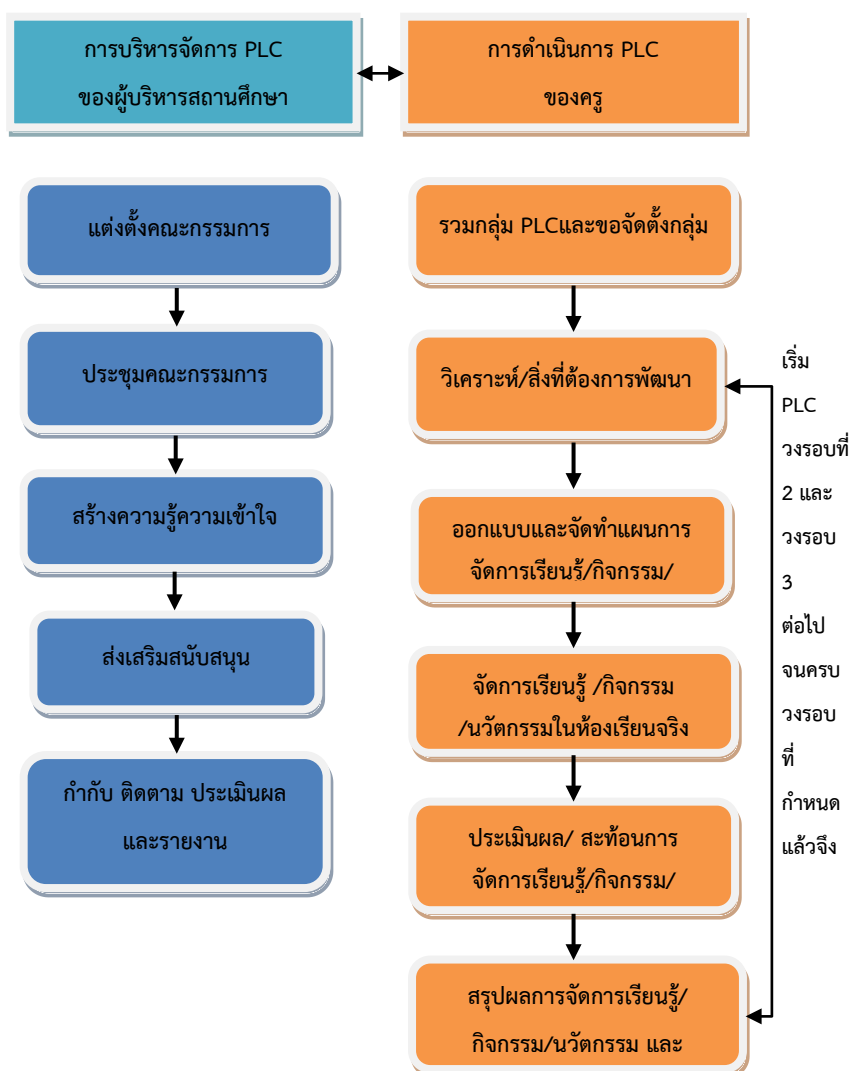
ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 2) วิเคราะห์และระบุปัญหา / สิ่งที่ต้องการพัฒนา

- 3) ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม
- 4) วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข
- 5) จัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม
- 6) ประเมินผล/ สะท้อนการจัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม
- 7) สรุปเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม

กระบวนการในแต่ละขั้นตอนต้องดำเนินการบันทึก (Logbook) การดำเนินการ
 ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ตั้งแต่ขั้นที่ 1 – 7 ซึ่งสามารถใช้แบบบันทึกกิจกรรมในภาคผนวก
 หรือสามารถออกแบบการบันทึกได้เอง เพื่อให้มีหลักฐานตรวจสอบได้ ไม่เกินหนึ่งหน้า อาจนำเสนอ
 ทาง Google Classroom Line หรือ Facebook เอกสารหลักฐาน หรือรูปแบบอื่นๆ พร้อมทั้งบันทึก
 ในระบบที่กำหนดเพื่อนำไปเชื่อมโยงกับการจัดทำหลักฐานในการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะ
 การดำเนินการแต่ละขั้นตอนตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในบทที่ 3 นี้สามารถ
 ยืดหยุ่นได้ตามบริบทของสถานศึกษา แต่ควรคำนึงถึงการร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกต
 และการสะท้อน

การดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูในสถานศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถสรุปเป็นแผนภาพขั้นตอนได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 : ขั้นตอนการดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บทที่ 4 การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูสามารถนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้เพื่อศึกษาหาทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หรือเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมได้ตลอดไปอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง พร้อมทั้งเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและสถานศึกษาในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วยระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา/อาชีวศึกษาจังหวัด และระดับสถานศึกษา รวมถึงเครื่องมือในการประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้แก่ แบบประเมินโครงการที่ดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา และแบบประเมินกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาคผนวก แบ่งออกเป็น 4 ภาคผนวก ประกอบด้วย

ภาคผนวก ก ประกอบด้วย ตัวอย่างแบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ตัวอย่างปฏิทินการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสามารถนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ และตัวอย่างประกอบการดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ในบทที่ 3 ด้านการบริหารจัดการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ภาคผนวก ข ประกอบด้วย แบบคำร้องขอจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แบบบันทึกการค้นหาปัญหา บันทึกแนวทางแก้ปัญหา แผนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community Action Plan: PLC-AP) แบบเขียนแผนการสอน ตัวอย่างแบบประเด็นการแลกเปลี่ยนเสนอแนะเพื่อนำเสนอแผนการสอน/กิจกรรมการสอน แบบสังเกตการสอน บันทึกหลังการสอน ตัวอย่างประเด็นการสะท้อนผลการสอนฝึกปฏิบัติ/กิจกรรม แนวทางการเขียนแผนการดำเนินงาน PLC สำหรับ 3 วงรอบ และตัวอย่างรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อใช้เป็นตัวอย่างประกอบการดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ในบทที่ 3

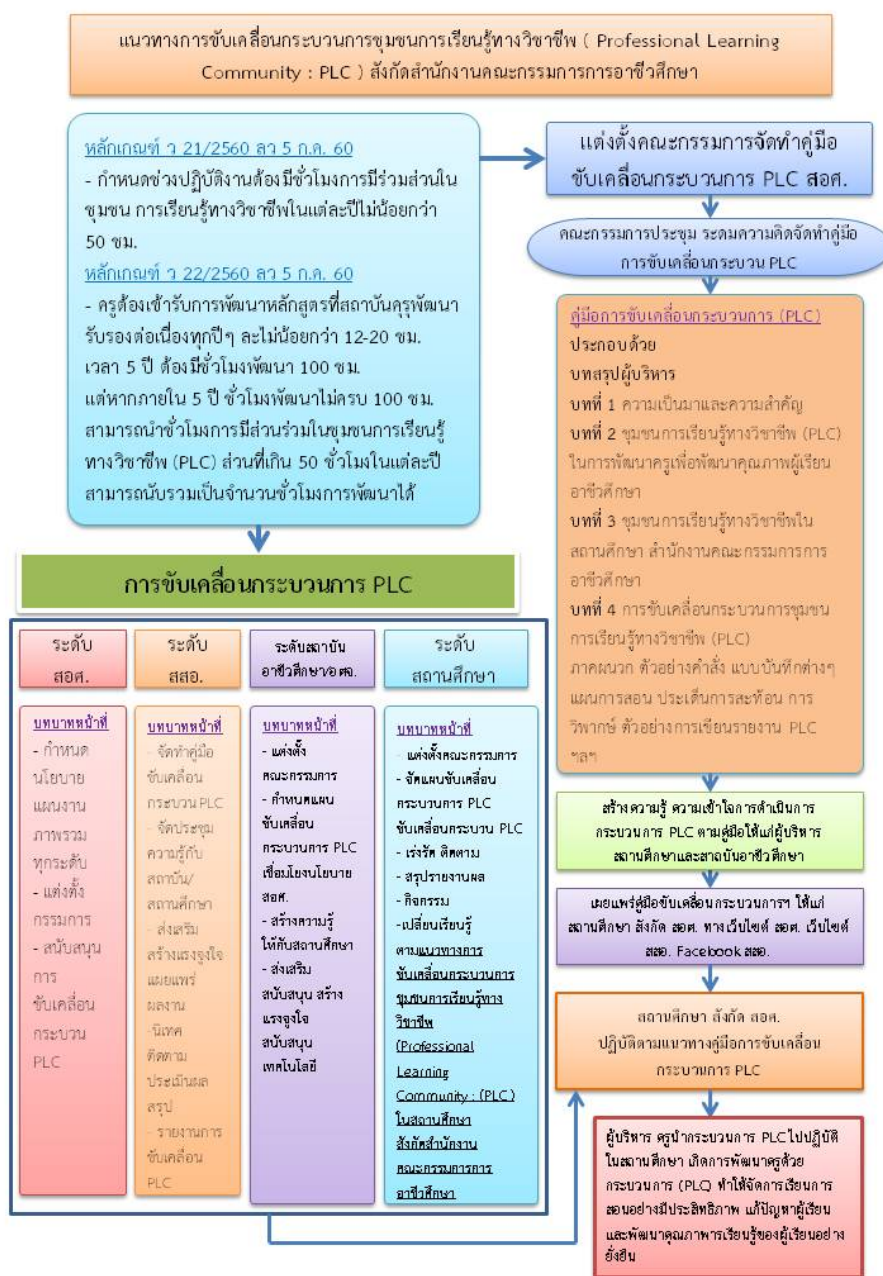
ภาคผนวก ค ประกอบด้วย แบบประเมินโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา แบบประเมินกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา เพื่อใช้เครื่องมือในการประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในบทที่ 4

ภาคผนวก ง คณะทำงานขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แนวทางขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงเป็นนโยบายสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เกิดการพัฒนาครูอาชีวศึกษาด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หรือทำให้ครูเป็นครูเพื่อศิษย์ที่แท้จริง ส่งผลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการพัฒนา (PLC) อย่างเป็นระบบต่อเนื่องทุกปี สามารถจัดการเรียน

การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ปัญหาผู้เรียนและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยั่งยืน มีความสามารถ มีสมรรถนะที่เหมาะสมกับตลาดแรงงาน ตลอดจนสามารถนำผลที่ผ่านการพัฒนาไปใช้เป็นคุณสมบัติไปประกอบเพื่อขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของครูผู้สอนได้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถสรุปเป็นแผนภาพขั้นตอนได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 : แนวทางขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

“อาชีวสร้างชาติ” เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 การพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับประเทศไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น จะต้องพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะด้านฝีมือ ทักษะการจัดการ และทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ และที่สำคัญยิ่งคือ ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560 – 2579 ที่ว่า “ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ มีคุณธรรม คุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ”

การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะดังกล่าวนี้ ควรเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ มีความเข้าใจเทคนิคการสอน มีการอบรมและพัฒนาให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรมวิชาชีพการวิจัย การสร้างนวัตกรรม ให้แก่ครูผู้สอนก่อนเป็นลำดับแรก จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูสอน” (teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (coach) หรือ “ผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้” (learning facilitator) เป็น “ครูเพื่อศิษย์” และต้องเรียนรู้ทักษะในการทำหน้าหน้าที่นี้ โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning community: PLC) ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียน โดยกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกัน เพื่อทำงานร่วมกัน โดยการวางแผนการเรียนรู้ และการตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนบุคคล และผลที่เกิดขึ้น โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งจะพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอ ซึ่งครูผู้สอนสามารถใช้แนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นนวัตกรรมการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อยกระดับทักษะและความรู้ของครู โดยเริ่มจากเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา กำหนดตัวชี้วัด ดำเนินการขั้นตอน สรุปและประเมินตัวชี้วัดตามเป้าหมาย ก่อให้เกิดความรู้สามารถจัดการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจและเชื่อมั่นที่จะมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาครูของ สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมีความสามารถ มีสมรรถนะที่เหมาะสม ได้ตามเจตนารมณ์ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ได้รับการส่งเสริมความชำนาญและความเชี่ยวชาญ ในการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้ครูประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดี มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ (ตาม หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศร 0206.3 /ว 21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560) กำหนดให้ครูที่ต้องการขอมี และเลื่อนวิทยฐานะ ในช่วงปฏิบัติงานต้องมีชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน แต่ละปี ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง นอกจากนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศร 0206.7 /ว 22 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560) กำหนดให้ครูต้องเข้ารับการพัฒนาโดยเข้าฝึกอบรมในหลักสูตรที่สถาบันครูพัฒนา รับรองตามมาตรฐานวิทยฐานะ หรือที่ ก.ค.ศ. รับรอง ต่อเนื่องทุกปี โดยในแต่ละปี ไม่น้อยกว่า 12 – 20 ชั่วโมง และภายในระยะเวลา 5 ปี ต้องมีชั่วโมงพัฒนา จำนวน 100 ชั่วโมง แต่หากภายใน ระยะเวลา 5 ปี ชั่วโมงในการพัฒนาไม่ครบ 100 ชั่วโมง สามารถนำชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ส่วนที่เกิน 50 ชั่วโมงในแต่ละปี มา นับรวมเป็นจำนวนชั่วโมงการพัฒนาได้

ดังนั้น การพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) จึงเป็นนโยบายสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเป็นนวัตกรรมหนึ่งในการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำกระบวนการชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบต่อเนื่องทุกปี ส่งผลให้เกิดการพัฒนาครูให้เป็นครูเพื่อศิษย์ที่แท้จริง คุณภาพการศึกษา พัฒนาอย่างยั่งยืน และครูสามารถนำผลการพัฒนาตนเองด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) ไปใช้เป็นคุณสมบัติประกอบเพื่อขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ของครูได้ตามที่หลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจ รูปแบบ วิธีการ และประโยชน์ของชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)
2. เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สามารถออกแบบกระบวนการดำเนินการ การนิเทศ กำกับติดตาม การประเมินผล

3. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้

เป้าหมาย

1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีแผนและแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนิเทศ ติดตามการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในสถานศึกษาได้ตามแผนที่กำหนด

3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรูปแบบการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบของอาชีวศึกษา

บทที่ 2

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

ในการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นนวัตกรรมหนึ่งในการพัฒนาครู เพื่อให้ครูเป็นครูเพื่อศิษย์ โดยครู ผู้บริหาร นักการศึกษาในสถานศึกษามารวมตัว รวมใจรวมพลัง ร่วมมือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือพัฒนาการเรียนรู้ สมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการตามขั้นตอนคือ การสร้างทีม ระบุปัญหาหรือกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา ออกแบบการจัดการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้อย่างกัลยาณมิตร จัดการเรียนการสอนโดยมีทีมร่วมสังเกตการสอน และมีการสะท้อนผลการสอนเพื่อการเสนอแนะและปรับปรุงต่อไป ดังที่ เซงเก้ (Senge, 2006) ได้กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ หมายถึง กลุ่มสมาชิกในสถาบันการศึกษาที่การทำงานเป็นทีม และเรียนรู้เป็นทีมคิดเป็นระบบ และมีรูปแบบการคิด การกระจายอำนาจและการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม มีการทดลองการเรียนรู้อยู่เสมอ และมีวัฒนธรรมสนับสนุนการเรียนรู้ การพัฒนาครูด้วยใช้แนวทาง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีเป้าหมายยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น ด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการพัฒนาครูให้มีศักยภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้แนวคิดตอบสนองต่อความจำเป็นของครูในแต่ละสถานศึกษาอย่างแท้จริง

กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกัน (เป็นชุมชน – Community) ทำหน้าที่เป็น Change Agent ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับ “ปฏิรูป” การเรียนรู้ เป็นการปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” คือครูร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนาน และเสริมแรงกัน ทั้งจากภายใน และจากภายนอก เพื่อร่วมกันสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่การศึกษา รวมทั้งสร้างการรวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์ ได้แก่ การเอาประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ และนวัตกรรมอื่นๆ ที่ตนเองทดลอง เอามาแลกเปลี่ยนแบ่งปันกัน เกิดการสร้างความรู้ หรือยกระดับความรู้ในการทำหน้าที่ครูจากประสบการณ์ ตรง และจากการเทียบเคียงกับทฤษฎีที่มีคนศึกษาและเผยแพร่ไว้เป็นเครื่องมือ โดยลงมือทำ ครูแต่ละคนลงมือศึกษา 21st Century Skills, 21st Century Learning,

21st Century Teaching, PBL, PLC แล้วลงมือทำ ทำแล้วทบทวนการเรียนรู้จากผลที่เกิด (Reflection) และร่วมกับเพื่อนครูเกิดเป็น “ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์” (ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช, 2559)

การพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จึงเป็นเหมือนทางเลือก และทางสำคัญที่จะช่วยปลดปล่อยคิณพื้นที่ปฏิบัติงานและการเรียนรู้จริงให้ชุมชนครูได้ทำหน้าที่ครู เพื่อศิษย์ อย่างเต็มที่ โดยลดอำนาจการแทรกแซงจากนอกพื้นที่ รวมถึงการให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจลงสู่หน่วยย่อยให้ทำหน้าที่ของตนเองอย่างรับผิดชอบภายใต้อุดมการณ์ทางวิชาชีพ ครูเพื่อศิษย์ร่วมกัน ครูเกิดวุฒิภาวะความเป็นครูเพื่อศิษย์และใช้ความรักในวิชาชีพ ขับเคลื่อนตนเอง มากกว่าการเป็นครูผู้ถูกกระทำ (วิจารณ์ พานิช, 2554) การพัฒนาครูด้วยกิจกรรม PLC ไม่ใช่การเพิ่มภาระแก่ครู แต่ตรงกันข้าม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยเพิ่มพูนศักดิ์ศรีของความเป็นครู เพื่อพุ่งเป้าของ PLC ไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียน

สาระความรู้พื้นฐานประกอบการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการพัฒนาครูเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา สรุป ดังนี้

1. แผนการพัฒนาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579
2. นโยบายเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนอาชีวศึกษามีคุณสมบัติหรือทักษะที่สำคัญ คือ 3R และ 8C
3. กฎ ระเบียบ การนำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของครู

สายงานการสอน

4. ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
5. วัตถุประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
6. ความเชื่อของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
7. หลักการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
8. องค์ประกอบสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
9. การแบ่งระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
10. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
11. ประโยชน์การพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
12. บทบาทผู้บริหารในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
13. บทบาทครูในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

14. เทคนิคหรือเคล็ดลับที่จำเป็นในการเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1. แผนการพัฒนาวิชาชีพ พ.ศ. 2560 – 2579

แนวคิดการจัดการวิชาชีพ

การจัดการวิชาชีพเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) ระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ) และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพระยะสั้นและระยะยาวที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับปรัชญาการวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ และมาตรฐานการวิชาชีพในแต่ละระดับ

ค่านิยมวิชาชีพ

ในการจัดการวิชาชีพมีค่านิยมที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)

วิสัยทัศน์

แผนพัฒนาการวิชาชีพ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นความคาดหวังตามเจตนารมณ์ของการจัดการวิชาชีพ ไว้ดังนี้

“ผู้สำเร็จการวิชาชีพและฝึกอบรมวิชาชีพ มีคุณธรรม คุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ”

พันธกิจ

เพื่อให้การจัดการวิชาชีพบรรลุผลตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ จึงมีภารกิจที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล
2. ขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนทุกช่วงวัย
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการวิชาชีพภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
4. พัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสร้างองค์ความรู้เพื่อการจัดการวิชาชีพและพัฒนาวิชาชีพ
5. พัฒนาครูและบุคลากรวิชาชีพให้มีคุณภาพด้วยวิธีที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์ แผนพัฒนาการวิชาชีพ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการวิชาชีพ ดังนี้

1. เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้มีคุณธรรม คุณภาพ และความเป็น มืออาชีพ
2. เพื่อเพิ่มโอกาสการศึกษาวิชาชีพกับประชาชนทุกช่วงวัย
3. เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา
4. เพื่อพัฒนางานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้อาชีวศึกษา
5. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

เป้าหมายด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

การพัฒนาการอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 มีเป้าหมายเพื่อผลิตและพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา
2. ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน
3. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ

2. นโยบายเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนอาชีวศึกษามีคุณสมบัติหรือทักษะที่สำคัญ คือ 3R และ 8C

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ให้อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนวางแผนการยกระดับคุณภาพวิชาชีพพร้อมกัน แนวทางการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษานั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก ดังจะเห็นได้จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกให้ความสำคัญกับการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของประเทศ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนและนักศึกษามีคุณสมบัติหรือทักษะที่สำคัญ คือ 3R และ 8C ได้แก่

3R คือ

- Reading – อ่านออก
- (W)riting – เขียนได้
- (A)rithmetic – มีทักษะในการคำนวณ

8C คือ

- Critical Thinking and Problem Solving : มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาได้
- Creativity and Innovation : คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม
- Collaboration Teamwork and Leadership : ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ
- Communication Information and Media Literacy : ทักษะในการสื่อสาร และ การรู้เท่าทันสื่อ
- Cross-cultural Understanding : ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม
- Computing and ICT Literacy : ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ซึ่งเยาวชนในยุคปัจจุบันมีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอย่างมากหรือเป็น Native Digital ส่วนคนรุ่นเก่าหรือผู้สูงอายุเปรียบเสมือนเป็น Immigrant Digital แต่เราต้องไม่อายุที่จะเรียนรู้แม้ว่าจะสูงอายุแล้วก็ตาม
- Career and Learning Skills : ทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้
- Compassion : มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมด และเป็นคุณลักษณะที่เด็กไทยจำเป็นต้องมี

3. กฎ ระเบียบ การนำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของครูสายงานการสอน

3.1 หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3 /ว 21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความสามารถ มีสมรรถนะที่เหมาะสม ได้ตามเจตนารมณ์ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ สมควรกำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ได้รับการส่งเสริมความชำนาญและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ

ส่งเสริมให้ครูประพัตติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยในหลักเกณฑ์และวิธีการได้กำหนดให้ครูที่ต้องการมีและเลื่อนวิทยฐานะต้องมีชั่วโมงปฏิบัติงานตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด และในช่วงปฏิบัติงานต้องมีชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแต่ละปีไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง

3.2 หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.7 /ว 22 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560) ครูต้องเข้ารับการพัฒนาโดยการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนามอบรองตามมาตรฐานวิทยฐานะ หรือที่ ก.ค.ศ. รับรองต่อเนื่องทุกปี โดยในแต่ละปี ไม่น้อยกว่า 12 – 20 ชั่วโมง และภายในระยะเวลา 5 ปี ต้องมีชั่วโมงพัฒนา จำนวน 100 ชั่วโมง แต่หากภายในระยะเวลา 5 ปี ชั่วโมงในการพัฒนาไม่ครบ 100 ชั่วโมงสามารถนำชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ส่วนที่เกิน 50 ชั่วโมงในแต่ละปี นับรวมเป็นจำนวนชั่วโมงการพัฒนาได้

4. ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน

5. วัตถุประสงค์ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- 1) เพื่อเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
- 2) เพื่อให้เกิดการร่วมมือ ร่วมพลังของทุกฝ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของผู้เรียน
- 3) เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยการพัฒนาผู้เรียนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ถือว่าทุกคนคือคนเชี่ยวชาญในงานนั้น จึงเรียนรู้ร่วมกันได้

6. ความเชื่อของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- 1) ยอมรับว่าการสอนและการปฏิบัติงานของครู มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2) ยอมรับหลักการที่ว่า การเรียนรู้ของครู คือการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 3) ยอมรับว่า ครูมีความแตกต่างกัน
- 4) ยอมรับว่า การสอนบางครั้งต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ และสัมพันธ์ภาพแบบกัลยาณมิตร

7. หลักการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

หลักการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 3 หลักการใหญ่ ดังนี้

หลักการที่ 1 มั่นใจว่าผู้เรียนมีการเรียนรู้ (A focus on learning) เป็นแก่นของการศึกษา อย่างมีรูปแบบไม่ใช่แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการสอนเท่านั้น แต่ต้องมั่นใจว่าผู้เรียนเรียนรู้ เป็นการย้ายจุดเน้นจากการสอนมาที่การเรียนรู้และให้ความมั่นใจในความสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน ไม่ใช่เป็นเพียงคำพูดเท่านั้นแต่สามารถแสดงออกทางปฏิบัติได้ด้วย

หลักการที่ 2 วัฒนธรรมแห่งการร่วมมือ (A culture of collaboration) เป็นการสร้างคุณค่า ความเชื่อ ความไว้วางใจในเพื่อนร่วมงานในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน

หลักการที่ 3 เน้นที่ผลลัพธ์ (A focus of results) คือ ผู้เรียนมีการเรียนรู้มากขึ้น

8. องค์ประกอบสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1) ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) หมายถึง มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่การพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพผู้เรียน

2) ร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมมือ (Collaborative Teamwork) หมายถึง ต้องเปิดใจ รับฟัง เสนอวิธีการ นำสู่การปฏิบัติและประเมินร่วมกัน Open เปิดใจรับและให้ Care และ Share

3) ภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) หมายถึง การทำ PLC ต้องมีผู้นำและผู้ตามในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4) กัลยาณมิตร (Caring Community) หมายถึง เป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ เต็มเต็มส่วนที่ขาดของแต่ละคน

5) ต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร (Supportive Structure) หมายถึง ต้องเน้นการทำงานที่เปิดโอกาสการทำงาน ที่ช่วยเหลือกันมากกว่าการสั่งการ มีชั่วโมงพูดคุย

9. การแบ่งระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

PLC สามารถแบ่งระดับได้ 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา ระดับเครือข่าย และระดับชาติ โดยแต่ละลักษณะจะแบ่ง ตามระดับของความเป็น PLC ย่อย ดังนี้

1. ระดับสถานศึกษา (School Level) คือ PLC ที่ขับเคลื่อนในบริบทสถานศึกษา หรือ โรงเรียน สามารถแบ่งได้ 3 ระดับ ย่อย (Sergiovanni, 1994) คือ

1.1 ระดับผู้เรียน (Student Level) ซึ่งผู้เรียน จะได้รับการส่งเสริมและร่วมมือให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น จากครูและเพื่อนผู้เรียนอื่นให้ทำกิจกรรมเพื่อแสวงหาคำตอบที่สมเหตุสมผล สำหรับตน ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะ การเรียนรู้

1.2 ระดับผู้ประกอบการวิชาชีพ (Professional Level) ประกอบด้วยครูผู้สอนและผู้บริหาร ของโรงเรียน โดยใช้ฐานของ “ชุมชนแห่งวิชาชีพ” เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของชุมชน จึงเรียกว่า “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ซึ่งเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันพิจารณา ทบทวนเรื่องนโยบาย การปฏิบัติ และกระบวนการบริหารจัดการต่างๆ ของโรงเรียนใหม่อีกครั้ง โดย ยึดหลักในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งเหล่านี้ เพื่อให้สามารถบริการด้านการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้ง เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว นำมาสู่การสนับสนุนการปฏิบัติ งานวิชาชีพของ ครูผู้สอน และผู้บริหารให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สูงยิ่งขึ้น มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของ การทำงานที่ดี ต่อกันของทุกฝ่าย

1.3 ระดับการเรียนรู้ของชุมชน (Learning Community Level) ครอบคลุมถึงผู้ปกครอง สมาชิกชุมชนและผู้นำชุมชน โดยบุคคลกลุ่มนี้จำเป็นต้องมีส่วนเข้ามาร่วมสร้าง และผลักดัน วิสัยทัศน์ ของโรงเรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย กล่าวคือ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ผู้อาวุโสในชุมชนตลอดจนสถาบัน ต่างๆ ของชุมชนเหล่านี้ ต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมเป้าหมายการเรียนรู้ของชุมชนและ โรงเรียน กล่าวคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทางการศึกษาได้โดยการให้ การดูแลแนะนำการเรียนรู้ที่บ้านของผู้เรียน รวมทั้งให้การ สนับสนุนแก่ครู และผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ให้แก่บุตรหลานของตน ผู้อาวุโสในชุมชนสามารถเป็นอาสาสมัคร ถ่ายทอดความรู้

2. ระดับกลุ่มเครือข่าย (Network Level) คือ PLC ที่ขับเคลื่อนในลักษณะการรวมตัวกัน ของกลุ่มวิชาชีพจากองค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ที่มุ่งมั่นร่วมกันสร้างชุมชน เครือข่าย ภายใต้ วัตถุประสงค์ร่วม คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจ สร้างความสัมพันธ์และ

พัฒนาวิชาชีพร่วมกัน อาจมี เป้าหมายที่เป็นแนวคิดร่วมกันอย่างชัดเจน เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการสอนเฉพาะ สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน คือ การตกลงร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาชีพครูระหว่างสถาบัน โดยมองว่าการร่วมมือกันของสถาบันต่างๆ จะทำให้เกิดพลังการ ขับเคลื่อน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ การแลกเปลี่ยน หรือร่วมลงทุนด้านทรัพยากร และการเกื้อหนุน เป็นกัลยาณมิตร คอยสะท้อนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน กรณีตัวอย่างเช่น กรณี ศึกษาการจัด PLC เป็นกลุ่มของโรงเรียนในประเทศสิงคโปร์ เพื่อร่วมพัฒนาแลกเปลี่ยนและสะท้อนร่วมกันทางวิชาชีพ เป็นต้น

2.2 กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือของสมาชิกวิชาชีพครู คือ การจัดพื้นที่เปิดกว้างให้สมาชิกวิชาชีพครูที่มีอุดมการณ์ร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลง เชิงคุณภาพของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ สมาชิกที่รวมตัวกัน ไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับสังกัด แต่จะตั้งอยู่บนความมุ่งมั่น สมัยใจ ใช้อุดมการณ์ร่วมเป็นหลักในการรวมกันเป็น PLC กรณีตัวอย่าง เช่น PLC “ครูเพื่อศิษย์” ของมูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ (มสส.) ที่สร้างพื้นที่ส่วนกลางสำหรับวิชาชีพครูให้จับมือ ร่วมกันเป็นภาคี ร่วมพัฒนา “ครูเพื่อศิษย์” มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียน รู้ในแต่ละพื้นที่ ของประเทศไทย (วิจารณ์ พานิช, 2555) เป็นต้น

3. ระดับชาติ (The National Level) คือ PLC ที่เกิดขึ้นโดยนโยบายของรัฐที่มุ่งจัดเครือข่าย PLC ของชาติ เพื่อขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของวิชาชีพ โดยความร่วมมือของ สถานศึกษา และครู ที่ผนึกกำลังร่วมกันพัฒนาวิชาชีพ ภายใต้ การสนับสนุนของรัฐ ดังกรณี ตัวอย่าง นโยบายวิสัยทัศน์เพื่อ ความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการประเทศสิงคโปร์ (MOE) (2009) รัฐจัดให้มี PLC ชาติสิงคโปร์เพื่อมุ่งหวังขับเคลื่อนแนวคิด “สอนให้น้อย เรียนรู้ให้มาก” (Teach Less, Learn more) ให้เกิดผลสำเร็จ เป็นต้น

10. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) การรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ นับเป็นสิ่งที่มีความยากที่สุด เพราะการที่จะทำให้คน (ครู) 4-8 คนที่มีความสนใจ ค่านิยม ความเชื่อที่เข้ากันได้ ทำงานร่วมกันได้ เป็นสิ่งที่ยากมาก แต่ต้องประกอบของกลุ่มการเรียนรู้วิชาชีพ อาจจะมีโครงสร้างเสนอแนะ ดังนี้

แบบที่หนึ่ง เป็นการรวมตัวของกลุ่มครูจำนวน 4-8 คน ซึ่งมาจากกลุ่มสาระการสอนเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และทำงานอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

แบบที่สอง เป็นการรวมตัวของกลุ่มครูจำนวน 4-8 คน ซึ่งมาจากกลุ่มสาระการสอนแตกต่างกันหลากหลาย แต่สอนระดับเดียวกัน เช่น สอนระดับอนุบาล สอนระดับประถมศึกษา หรือสอนระดับมัธยมศึกษา แต่ทำงานอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

แบบที่สาม เป็นการรวมตัวของกลุ่มครู จำนวน 4-8 คน ซึ่งมาจากกลุ่มสาระการสอนเดียวกันแต่มีครูมาจากโรงเรียนที่แตกต่างกันตั้งแต่ 2 โรงเรียน ทำให้การติดต่อสื่อสารอาจต้องใช้การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาเป็นสื่อกลาง

แบบที่สี่ เป็นการรวมตัวของกลุ่มครู จำนวน 4-8 คน ซึ่งมาจากกลุ่มสาระการสอนแตกต่างกันหลากหลาย แต่สอนระดับเดียวกัน และอาจมาจากหลากหลายโรงเรียน การติดต่อสื่อสารอาจต้องใช้การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาเป็นสื่อกลาง

2) วิเคราะห์และระบุปัญหา/สิ่งที่ต้องการพัฒนา

การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการแก้ปัญหา / ต้องการพัฒนา (Goal) หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนที่ได้รับการเลือกจากสมาชิกของกลุ่มว่าจะมุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นๆ โดยทั่วไปมักจะเลือกพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของโรงเรียน หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน พฤติกรรมของผู้เรียน หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร ตัวอย่างเช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดเชิงระบบ ทักษะการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความเป็นผู้นำ จิตอาสา ความอดทน ความซื่อสัตย์ และอื่นๆ สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ จำเป็นต้องเลือกพฤติกรรมเป้าหมาย เพื่อเป็นเป้าหมายของการออกแบบการเรียนรู้ แล้วดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พฤติกรรมเป้าหมายนั้นบรรลุผลตามที่ตั้งเป้าไว้ให้ได้มากที่สุด

3) ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

การออกแบบกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ (Learning Management Strategy) สมาชิกของกลุ่มจะต้องเป็นเจ้าภาพ สร้าง ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ (ออกแบบกลยุทธ์การเรียนรู้) โดยจะต้องตอบโจทย์ปัญหาอย่างน้อย 2 ประการ คือ การตอบโจทย์การพยายามทำให้เป้าหมายการแก้ไขปัญหา / ต้องการพัฒนา บรรลุผลได้มากที่สุด และต้องตอบโจทย์วัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามสาระที่สอนในครั้งนั้น ๆ ด้วย

4) วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข

การร่วมกันสะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ (Reflection for Development) สมาชิกของกลุ่มชุมชนการเรียนรู้จะต้องนำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เพื่อนคนหนึ่งของกลุ่มได้ออกแบบไปแล้วนั้นมาพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความเป็นไปได้ของโอกาสความสำเร็จที่จะสามารถพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ เป้าหมายที่ได้กำหนดร่วมกันไว้แล้ว รวมถึงความเป็นไปได้ของการเรียนรู้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เฉพาะตามสาระในครั้งนั้น ๆ ด้วย และจะต้องร่วมกันพิจารณาในภาพรวมด้วยว่า การจัดการเรียนรู้ครั้งนั้น มีลักษณะโน้มเอียงไปในทางใดทางหนึ่งมากเกินไปหรือไม่ เช่น เน้นความรู้ความจำมากไปจนละเลยกระบวนการคิดหรือไม่ แผนการจัดการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายคนด้วยไหม เป็นต้น ผลจากการร่วมกันสะท้อนคิดจากสมาชิกทุกคน จะถูกรวบรวมโดยครูที่เป็นเจ้าภาพ หรือ Model Teacher การสอนในครั้งนั้น นำข้อความเห็นทั้งหมดมาประมวล สรุป และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ พร้อมดำเนินการต่อไป ทั้งนี้กระบวนการสะท้อนคิดตามขั้นตอนนี้อาจใช้การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยการจัดการด้วยก็ได้ จะทำให้การทำงานสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มสะดวกรวดเร็วมากขึ้นด้วย

5) จัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม

ปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสังเกตการณ์กระบวนการปฏิบัติจริง (Learning Activities and Observation) หลังจากแผนการจัดการเรียนรู้ได้รับการปรับปรุงจากการสะท้อนคิดของสมาชิกกลุ่ม จะถูกนำไปสู่การปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนจริง และระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องมีส่วนสมาชิกอย่างน้อยหนึ่งคนหรือมากกว่า ร่วมสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องมีบันทึกภาคสนาม (Field Note) ของการสังเกตการสอนอย่างเป็นระบบ และควรต้องมีการบันทึกเป็นวิดิทัศน์โดยเฉพาะช่วงเวลาที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้สิ่งที่ควรต้องบันทึกไว้ระหว่างการสังเกตการสอน ควรประกอบด้วย

1) ข้อมูลพื้นฐานของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระที่สอน เรื่อง กลุ่มผู้เรียน วันที่เวลาเริ่ม เวลาสิ้นสุด ลักษณะสภาพทั่วไปของสถานที่จัดการเรียนรู้ อุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งรบกวน เป็นต้น

2) บรรยายการเริ่มต้นการเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน

3) การจัดการเรียนการสอน เป็นไปตามลำดับของแผนการจัดการเรียนรู้หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผน อะไรเป็นสาเหตุ และครูดำเนินการอย่างไรต่อไป ส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นหรือสับสน

4) มีผู้เรียนที่แสดงพฤติกรรมว่าได้เกิดการเรียนรู้ ที่เป็นไปตามเป้าหมายของการเรียนการสอนบ้างหรือไม่ และมีผู้เรียนที่แสดงว่ายังไม่เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายบ้างหรือไม่ จำนวนสัดส่วนระหว่างผู้เรียนทั้งสองกลุ่มเป็นอย่างไร

5) ครูมีการดำเนินการอย่างไรกับผู้เรียนที่แสดงออกว่าได้เรียนรู้เรื่องนั้นแล้ว และครูดำเนินการอย่างไรกับผู้เรียนที่ยังไม่สามารถเรียนรู้เรื่องนั้นได้

6) ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีอะไรที่เป็นการปฏิบัติที่ดีควรรักษาไว้ และอะไรที่เป็นจุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไขบ้าง

6) ประเมินผล/ สะท้อนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

การสืบเสาะ สรุปผลการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา (Debrief) สมาชิกกลุ่มการเรียนรู้จะต้องมารวมตัวกันสืบเสาะ ตั้งคำถาม สะท้อนคิดต่อผลการปฏิบัติการสอนที่ผ่านมาไปแล้ว โดยมุ่งตอบคำถามอย่างน้อย 4 ประเด็น คือ

- 1) ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้มากน้อยเท่าใด
- 2) รู้ได้อย่างไรว่าผู้เรียนเหล่านั้นเกิดการเรียนรู้ และ/หรือมีพฤติกรรมบรรลุตามเป้าหมายนั้นแล้ว
- 3) ผู้เรียนที่ไม่สามารถเรียนรู้และยังไม่บรรลุพฤติกรรมตามเป้าหมาย จะทำอย่างไรกับผู้เรียนกลุ่มนี้ต่อไป
- 4) ผู้เรียนที่เกิดการเรียนรู้และบรรลุพฤติกรรมตามเป้าหมายแล้ว จะทำอย่างไรต่อไปกับผู้เรียนกลุ่มนี้ สมาชิกของกลุ่มต้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ครูที่เป็นเจ้าภาพ สรุปผลการจัดการเรียนรู้ที่ตอบคำถามทั้ง 4 ประเด็น รวมถึงสิ่งที่เป็นแนวการปฏิบัติที่ดี และสิ่งที่เป็นจุดอ่อนที่ควรได้รับการปรับปรุงในโอกาสต่อไป

7) สรุปเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

สรุปผลเรียนรู้จากการปฏิบัติการนำสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้รอบใหม่ต่อไป (Next Step) ครูที่เป็นเจ้าภาพ หรือ Model Teacher การจัดการเรียนรู้ จะต้องนำผลสรุปที่ได้รวบรวม บันทึกผลไว้ให้เรียบร้อยอย่างเป็นทางการ โดยจะมีการดำเนินการอย่างน้อย 2 เป้าหมาย คือ

1) บันทึกไว้เพื่อเป็นพัฒนาการของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน (Goal) เพื่อสะท้อนว่ากว่าจะสามารถพัฒนาลูกศิษย์ให้บรรลุตามพฤติกรรมเป้าหมายได้นั้น มีบทเรียนที่ได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างไรบ้าง ส่วนนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง และถือเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพมาก

2) ผลที่ได้จากการสรุปจะต้องนำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้รอบใหม่ ซึ่งเชื่อมั่นว่าการจัดการเรียนรู้จะมีความแม่นยำและมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

การเริ่มดำเนินการวงรอบใหม่ของการจัดกิจกรรมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ร่วมกัน รอบที่ 2 รอบที่ 3 และรอบต่อไป และทุกๆ วงรอบ หากนำมาร้อยเรียงอย่างเป็นระบบจะกลายเป็นพัฒนาการเรื่องเล่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีความเฉพาะเจาะจงของผู้เรียนโรงเรียนนั้น ๆ ได้อย่างแจ่มชัด

และการปฏิบัติลักษณะเช่นนี้จะสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเรียนรู้วิชาชีพมากยิ่งขึ้น และจะมีความเป็น “ครูมืออาชีพ” มากขึ้นอย่างแน่นอน

11. ประโยชน์การพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- 1) ช่วยลดความโดดเดี่ยวให้กับงานครู จากเดิมที่ครูแต่ละคนต่างคิดต่างทำ ต่างแก้ปัญหา ขาดการปรึกษาหารือกัน เปลี่ยนมาเป็นเพื่อนและเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายอย่างเดียวกัน คือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
- 2) เพิ่มความรู้สึกร่วมกันต่อพันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งเนื่องมาจากการมีเพื่อนมีเครือข่ายและการทำงานร่วมกันก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน
- 3) เพิ่มความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุภารกิจ เนื่องจากกระบวนการของ PLC เริ่มจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ค่านิยมร่วม และเป้าหมายร่วม ส่งผลให้ครูเห็นเป้าหมายชัดเจนและยอมรับในเป้าหมายดังกล่าว
- 4) สอนในชั้นเรียนได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งนี้เพราะครูมีการเรียนรู้มากขึ้น ได้เห็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเรียนการสอนของเพื่อนครูซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ในชั้นเรียนของตนเองทำให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น
- 5) รับทราบข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้กว้างขวาง รวดเร็วขึ้น เนื่องจาก (PLC) ช่วยให้เกิดเครือข่ายและการสื่อสารที่กว้างขวางทั่วถึงยิ่งขึ้น
- 6) ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาและอุทิศตนเพื่อศิษย์ ซึ่งเป็นผลจากการมีค่านิยมร่วม วิสัยทัศน์ร่วมและการเห็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อนครู
- 7) ช่วยให้อัตราการลาหยุดงานน้อยลงเมื่อเทียบกับสถานศึกษาที่ไม่มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทั้งนี้เพราะโรงเรียนที่ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยให้ครูมีความเป็นกัลยาณมิตร เอื้ออาทรและช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกัน
- 8) ครูปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ดีกว่าสถานศึกษาที่ไม่มีกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) ซึ่งเป็นผลจากสภาพแวดล้อมและบรรยากาศและการเรียนรู้จากเพื่อนครูด้วยกัน

12. บทบาทผู้บริหารในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- 1) กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย (Purpose Statement) ค่านิยมหลัก (Core Value) ร่วมกับครู

- 2) สร้างขวัญและกำลังใจ ให้ครูมีทัศนคติที่ดี เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 3) สนับสนุนการจัดให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 4) ประสานความร่วมมือกับชุมชนและสถานประกอบการ
- 5) จัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 6) วางแผนและกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)สู่การปฏิบัติจริงทั้งระบบการศึกษาปกติและทวิภาคี
- 7) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 8) แสวงหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 9) ทบทวนผลการปฏิบัติที่ได้ร่วมกันวางแผนพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
- 10) สนับสนุนกิจกรรมการเผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย

13. บทบาทครูในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- 1) กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย (Purpose Statement) ค่านิยมหลัก (Core Value) ร่วมกับผู้บริหารและครู
- 2) เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 3) สร้างกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 4) เขียนแผนการดำเนินการ
- 5) เลือกปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนาแล้วนำมาเป็นเป้าหมายรายภาคเรียน
- 6) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้
- 7) สะท้อนแผนการจัดการเรียนรู้
- 8) ปฏิบัติการสอน และสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอน
- 9) ประชุมสรุปผลการสังเกตชั้นเรียน
- 10) สรุป สังเคราะห์ประเด็นที่ได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรม
- 11) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและเผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

14. เทคนิคหรือเคล็ดลับที่จำเป็นในการเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1. ทักษะการฟัง

2. เรื่องเล่าเร้าพลัง
3. การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา
4. AAR (After Action Review: AAR) ทบทวนผลการปฏิบัติงาน
5. ระดับการพัฒนาของผู้เรียน
6. ICT

บทที่ 3

การดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถ นำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) ประกอบด้วย ขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLCของสถานศึกษา
2. ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ในสถานศึกษา
3. จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม และรายงานผล

2. ด้านการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC)
2. วิเคราะห์และระบุปัญหา/สิ่งที่ต้องการพัฒนา
3. ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม
4. วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข
5. จัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม
6. ประเมินผล/ สะท้อนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม
7. สรุปเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

1. ด้านการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ในด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระดับสถานศึกษา รายละเอียดคำสั่งการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังตัวอย่างภาคผนวก ก เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ภาคผนวก ก

2. ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ในสถานศึกษา

ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษาเพื่อกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการพร้อมทั้งกำกับติดตาม และรายงานผลการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษาเพื่อให้ครูในสถานศึกษา มีแนวทางการในปฏิบัติ เช่น การกำหนดแบบฟอร์มที่เป็นมาตรฐานของสถานศึกษาบางแบบ (ตามตัวอย่างในภาคผนวกในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการ PLC ซึ่งสามารถพิจารณาเลือกมา กำหนดได้) กำหนดปฏิทินการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา รายละเอียดการจัดทำปฏิทิน ดังตัวอย่างภาคผนวก ก

3. จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

จัดประชุมครูในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา นโยบาย แผนการดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการพร้อมทั้งกำกับติดตาม และรายงานผลการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการพร้อมทั้งกำกับติดตาม และรายงานผลการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา วิธีการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครู และอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อครูและสถานศึกษาดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้ไปในทิศทางเดียวกันและบรรลุวัตถุประสงค์

4. ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม และรายงานผล

สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำในการดำเนินการ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้ประสบความสำเร็จ เช่น สนับสนุนด้านการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบันทึกข้อมูล สร้างแรงจูงใจกระตุ้นครูให้มีความสนใจในการจัดทำ ร่วมแก้ปัญหา สนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจ หรือพัฒนาให้ครูมีความรู้ในการสร้างเครื่องมือ หรือนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นในการดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) นอกจากนี้ให้สถานศึกษากำกับติดตาม และรายงานผลการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาปรับปรุงต่อไป

2. ด้านการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC)

1.1 จำนวนและกลุ่มบุคคลที่รวมกลุ่ม

การรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาจาก ครู บุคลากรทางการศึกษา ตัวแทนสถานประกอบการ ราษฎรชาวบ้าน และผู้เกี่ยวข้อง ที่มีความสนใจ คำนึง และมีความเชื่อใน ทิศทางเดียวกัน โดยมีการรวมครูจำนวน 4-8 คน โดยลักษณะรวมกลุ่มครูทำได้หลายแบบ เช่น

- 1) แผนกวิชาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน และทำงานอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน
- 2) แผนกวิชาแตกต่าง หลากหลาย แต่สอนระดับเดียวกัน เช่น ระดับ ปวช. ปวส.

ปริญญาตรี แต่ทำงานอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน

- 3) แผนกวิชาเดียวกัน แต่มีครูมาจากสถานศึกษาที่แตกต่างกันตั้งแต่ 2 สถานศึกษา การติดต่อสื่อสารอาจต้องใช้การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

- 4) แผนกวิชาแตกต่าง หลากหลาย แต่สอนระดับเดียวกัน และอาจมาจากหลากหลายสถานศึกษา การติดต่อสื่อสารอาจต้องใช้การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

การรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถเชิญบุคลากรทางการศึกษา ตัวแทน สถานประกอบการ ราษฎรชาวบ้าน และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมกลุ่มได้

1.2 บทบาทของสมาชิกในกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

บทบาทของสมาชิกในกลุ่มกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แบ่งได้ ดังนี้

- 1) ผู้อำนวยการ

- รักษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก
- ควบคุมประเด็นการพูดคุย
- ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น

2) สมาชิก

- เปิดใจรับฟัง และเสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
- รับแนวทางไปปฏิบัติและนำผลมาเสนอ พร้อมต่อยอด

3) ผู้บันทึก

- สรุปประเด็นการสนทนาและแนวทางแก้ปัญหา พร้อมบันทึก Logbook

ในขั้นตอนนี้เมื่อรวมกลุ่มได้แล้วให้ดำเนินการขอจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยจัดทำบันทึกถึงสถานศึกษาขอจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามแบบฟอร์มตัวอย่างในภาคผนวก ก และตามช่วงเวลา que สถานศึกษาต้นสังกัดกำหนด และกำหนดนัดประชุมเพื่อเริ่มขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และระบุปัญหา/สิ่งที่ต้องการพัฒนา

เมื่อได้รับคำสั่งแต่งตั้งกลุ่ม PLC ให้กลุ่มสมาชิกใน PLC จัดประชุมโดยร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

2.1 เลือกบทบาทในกลุ่ม PLC

ให้สมาชิกกำหนดหรือเลือกกว่าใครจะเป็นบทบาทใดในการการประชุมครั้งนี้ซึ่ง ได้แก่ ผู้อำนวยการ/ความสะดวก สมาชิก หรือ ผู้บันทึก เมื่อได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการประชุมแล้วให้สมาชิกดำเนินการตามบทบาทหน้าที่

2.2 ค้นหาปัญหา หรือสิ่งที่ต้องพัฒนา

สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน สมรรถนะ หรือสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือวิเคราะห์สภาพปัญหาแบ่งออกเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านวัฒนธรรมทางการศึกษา ด้านอื่นๆเกี่ยวกับอาชีวศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสรุปเป็น ประเด็นปัญหาหรือประเด็นที่จะพัฒนา พร้อมเรียงลำดับสำคัญเพื่อนำมาแก้ไข หรือกำหนดเป็น เป้าหมายของการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.3 หาสาเหตุและแนวทางแก้ไข

นำประเด็นปัญหาหรือประเด็นที่จะพัฒนาที่สำคัญมาศึกษาวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา จากการกลุ่มอภิปราย เน้นไปที่การสอน/การฝึกปฏิบัติ/ของครูเป็นอันดับแรก เช่น ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบ ผู้เรียนขาดทักษะในการปฏิบัติ ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญร่วมกันต่อไปร่วมกันหาแนวทางแก้ไข “ยึดปัญหาของผู้เรียนเป็นสำคัญ” ใช้ประสบการณ์ของครู งานวิจัย หรือแหล่งอื่นๆ ที่มีการเสนอแนวทางไว้แล้ว จากนั้นสรุปแนวทางการแก้ปัญหาเรียงความสำคัญตามบริบทของสถานศึกษา

2.4 สรุปผลการวิเคราะห์และระบุปัญหา/สิ่งที่ต้องการพัฒนา แนวทางแก้ไข โดยสรุปลงในแบบบันทึกการค้นหาคำตอบ และแบบบันทึกแนวทางแก้ปัญหา รายละเอียดดังภาคผนวก ข

ในขั้นตอนที่ 2 นี้ ครูที่เป็นเจ้าภาพหลักในหัวข้อปัญหาที่เลือก จะเรียกว่าเป็น Model Teacher ส่วนสมาชิกในทีมคนที่ไม่ได้เป็นเจ้าภาพ เรียกว่า Buddy Teacher โดยร่วมกันระบุปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา ตามตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ข หลังจากนั้น ให้สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามรายละเอียดดังภาคผนวก ข

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

เมื่อเลือกปัญหาในขั้นตอนที่ 2 ได้แล้ว ให้ Model Teacher จัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม (แผนการจัดการเรียนรู้ใช้ตามที่สถานศึกษากำหนด) ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้เป้าหมายในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาบรรลุผลได้มากที่สุด และบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลังจากนั้นนำแนวทางการที่สรุปเพื่อใช้แก้ปัญหาร่วมกัน มาออกแบบแผนงาน แผนการสอน โดยคำนึงถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบตามลักษณะปัญหา ลักษณะผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา ซึ่งในขั้นตอนนี้กลุ่ม PLC สามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญ ปรมาจารย์ชาวบ้าน บุคลากรในสถานประกอบการ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาร่วมให้คำแนะนำในการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

ในขั้นตอนนี้สามารถศึกษาตัวอย่างหัวข้อการเขียนแผนการสอน ดังตัวอย่างในภาคผนวก ข แบบเขียนแผนการสอน

ขั้นตอนที่ 4 วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข

4.1 สมาชิกร่วมกันสะท้อนคิด วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม ที่กลุ่มได้ออกแบบไปแล้วนั้น มาพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความเป็นไปได้ของโอกาส ความสำเร็จที่จะสามารถพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดร่วมกันไว้แล้ว รวมถึงความเป็นไปได้ของการเรียนรู้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ การเรียนรู้เฉพาะตามสาระ ในครั้งนั้น ๆ ด้วย

4.2 ผลจากการร่วมกันสะท้อนคิดจากสมาชิกทุกคน จะถูกรวบรวมโดย Model Teacher ในครั้งนั้นมาประมวล สรุป และปรับปรุง แผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์พร้อมดำเนินการต่อไป

กระบวนการสะท้อนคิดตามขั้นตอนนี้ กลุ่ม PLC สามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญ ปราชญ์ ชาวบ้าน บุคลากรในสถานประกอบการ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาร่วมสะท้อนคิด วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

การสะท้อนคิด วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ อาจใช้การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ จะทำให้การทำงานสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มสะดวกเร็วมากขึ้นแนวทางวิพากษ์สรุปประเด็น การพิจารณา ดังนี้

- 1) ความสอดคล้องครอบคลุมของวัตถุประสงค์
- 2) กิจกรรมผู้เรียนมีความเหมาะสม เป็นไปได้ และความสอดคล้องวัตถุประสงค์
- 3) กิจกรรมครูมีความเหมาะสม เป็นไปได้ และความสอดคล้องวัตถุประสงค์
- 4) เทคโนโลยีและสื่อการสอนมีความเหมาะสม และความสอดคล้องวัตถุประสงค์
- 5) การวัดและประเมินผลมีความถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจนสอดคล้องวัตถุประสงค์
- 6) กิจกรรมชั้นนำ มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ เป็นไปได้
- 7) กิจกรรมขั้นสอน มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ เป็นไปได้
- 8) กิจกรรมขั้นสรุป มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ เป็นไปได้

ในขั้นตอนนี้สามารถดำเนินการตามแบบตัวอย่าง รายละเอียดดังภาคผนวก ข

ขั้นตอนที่ 5 จัดการเรียนรู้ /กิจกรรม /นวัตกรรม

หลังจากแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม /นวัตกรรมได้รับการปรับปรุงจากการสะท้อนคิดของสมาชิกกลุ่มแล้ว

5.1 ให้ Model Teacher นำสู่การปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนจริง

5.2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องมีเพื่อนสมาชิกในทีม (Buddy Teacher) อย่างน้อยหนึ่งคนหรือมากกว่า ร่วมสังเกตการณ์กระบวนการปฏิบัติจริง (Learning Activities and Observation)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจะต้องมีบันทึกภาคสนาม (Field Note) ของการสังเกตการสอนอย่างเป็นระบบ และควรต้องมีการบันทึกเป็นวิทัศน์โดยเฉพาะช่วงเวลาที่สำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งนี้สิ่งที่ควรต้องบันทึกไว้ระหว่างการสังเกตการสอน ควรประกอบด้วย

1) ข้อมูลพื้นฐานของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แผนกวิชาที่สอน รายวิชา เรื่อง กลุ่มผู้เรียน วันที่ เวลาเริ่ม เวลาสิ้นสุด ลักษณะสภาพทั่วไปของสถานที่จัดการเรียนรู้อุปกรณ์สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่ง ครอบวน เป็นต้น

2) บรรยาการการเริ่มต้นการเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน

3) การจัดการเรียนรู้ เป็นไปตามลำดับของแผนการจัดการเรียนรู้หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผน อะไรเป็นสาเหตุและครูดำเนินการอย่างไรต่อไป ส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นหรือสับสน

4) มีผู้เรียนที่แสดงพฤติกรรมว่าได้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามเป้าหมายของการเรียนการสอนบ้างหรือไม่ และมีผู้เรียนที่แสดงว่ายังไม่เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายบ้างหรือไม่ จำนวน สัดส่วนระหว่างผู้เรียนทั้งสองกลุ่มเป็นอย่างไร

5) ครูมีการดำเนินการอย่างไรกับผู้เรียนที่แสดงออกว่าได้เรียนรู้เรื่องนั้นแล้ว และครูดำเนินการ อย่างไรกับผู้เรียนที่ยังไม่สามารถเรียนรู้เรื่องนั้นได้

6) ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีอะไรที่เป็นปฏิบัติที่ดีควรรักษาไว้และอะไรที่เป็นจุดอ่อนที่ควรได้รับการแก้ไขบ้าง

รายละเอียดการสังเกตการสอน กาบันทักหลังสอน แบบรายงานผลการสังเกตการสอน ดังตัวอย่างภาคผนวก ข

ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผล/ สะท้อนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

การประเมินผล/ สะท้อนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม ดำเนินการดังนี้

6.1 Model Teacher จัดประชุมร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม PLC และนำหลักฐานต่างๆ ในการจัดสอน เช่น Google Class room บันทึกหลังการสอน วิดีโอบันทึก การสอน เป็นต้น นำเสนอ ในการประชุม

6.2 สมาชิกในกลุ่ม PLC ร่วมกันอภิปรายตั้งคำถาม สะท้อนคิดต่อผลการจัดการเรียนรู้/ กิจกรรม/นวัตกรรมการสอนที่นำไปใช้แก้ปัญหา โดยหาข้อดี ข้อด้วย ผลการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่ ต้องปรับ เพิ่ม ลด ในประเด็นใดโดยมุ่งตอบคำถามอย่างน้อย 4 ประเด็น คือ

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้มากน้อยเท่าใด

2.2 รู้ได้อย่างไรว่าผู้เรียนเหล่านั้นเกิดการเรียนรู้และ/หรือมีพฤติกรรมบรรลุตามเป้าหมาย นั้นแล้ว

2.3 ผู้เรียนที่ไม่สามารถเรียนรู้และยังไม่บรรลุพฤติกรรมตามเป้าหมาย จะทำอย่างไร กับผู้เรียนกลุ่มนี้ต่อไป

2.4 ผู้เรียนที่เกิดการเรียนรู้และบรรลุพฤติกรรมตามเป้าหมายแล้ว จะทำอย่างไร ต่อไปกับ ผู้เรียนกลุ่มนี้ สมาชิกของกลุ่มต้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ครูที่เป็นเจ้าภาพ สรุปผล การจัดการเรียนรู้ ที่ตอบคำถามทั้ง 4 ประเด็น รวมถึงสิ่งที่เป็นแนวการปฏิบัติที่ดีและสิ่งที่เป็นจุดอ่อน ที่ควรได้รับการปรับปรุงใน โอกาสต่อไป

6.3 Model Teacher + Buddy Teacher + สมาชิกกลุ่ม PLC ร่วมกันลงมติผลที่ ประชุม

6.4 Model Teacher สรุปรูปแบบ/วิธีการ/กิจกรรม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วในขั้นตอนใช้ แก้ปัญหาที่ตามมติประชุม

สรุปผลรูปแบบวิธีการดำเนินการ Model Teacher ดำเนินการสรุปรูปแบบ/วิธีการ/ กิจกรรม การสรุปมี 2 แนวทาง ดังนี้

1. หากกิจกรรมตามวิธีการ/นวัตกรรมที่กลุ่ม PLC ปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้แล้ว หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ต้องปรับปรุงตามมติของกลุ่ม PLC แล้วไปใช้ ปฏิบัติการสอนในรอบใหม่

2. หากกิจกรรมตามวิธีการ/นวัตกรรมที่กลุ่ม PLC ปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้แล้ว บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สามารถนำมาทดลองใช้ในรอบที่ 2 และ 3 แล้วจึงนำไปเผยแพร่

แนวทางการสะท้อนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

แนวทางการสะท้อนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม แบ่งเป็นประเด็นได้ดังนี้

1) ประเด็นด้านผู้เรียน

- คำตอบ คำพูด ปฏิบัติการ พฤติกรรม การแสดงออก หลักฐานผลงานต่างๆที่แสดงถึง ความรู้ความเข้าใจ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนต่างๆของผู้เรียน โดยเฉพาะ อย่างยิ่งที่แสดงถึงความรู้ ความคิด ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง หรือผิดพลาด ความกระตือรือร้น การมี ส่วนร่วม

- การสังเกตผู้เรียนบางรายเป็นรายบุคคลที่มีความโดดเด่นน่าสนใจ (ทั้งในด้านบวกและ ด้านลบ)

- ตัวอย่างของวิธีการที่ผู้เรียนสร้างความเข้าใจผ่านการอภิปรายและกิจกรรม สังเกต ความหลากหลายของวิธีการที่ผู้เรียนใช้แก้ปัญหา

ฯลฯ

2) ประเด็นด้านกิจกรรม

- ลักษณะ ความเหมาะสม ประสิทธิภาพของกิจกรรม ขั้นตอนของกระบวนการเรียน การสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอนต่างๆ ทั้งที่ดี มีประสิทธิภาพและที่เป็นปัญหา/อุปสรรคต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน หรือไม่เอื้อต่อการเรียนรู้เท่าที่ควร

- การจัดลำดับขั้นตอนและความต่อเนื่องของกิจกรรม

- ความเหมาะสม สอดคล้องของจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและ ประเมินผล

- การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดชั้นเรียน วิธีการคุมชั้นเรียน หรือการจัดกลุ่มเพื่อ ทำกิจกรรม

- กิจกรรมการเรียนการสอนสนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์/การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและครูกับผู้เรียน

- กิจกรรมการเรียนรู้นำไปสู่การพัฒนาความสามารถของผู้เรียน

- การกำหนดเวลาและโครงสร้างเหมาะสมกับเนื้อหา บทเรียน ระดับความสามารถ ของผู้เรียน

ฯลฯ

3) ประเด็นด้านครู

- การใช้คำถาม คำสั่ง คำอธิบาย หรือการใช้สื่อของครู
- ลำดับขั้นตอนการนำเสนอประเด็นคำถาม คำสั่ง หรือคำอธิบาย
- การเสริมแรงของครู
- ฯลฯ

4) ประเด็นสื่อการสอน

- ความถูกต้อง เหมาะสม มีประสิทธิภาพของสื่อกิจกรรม ใบงาน แหล่งการเรียนรู้ (ด้านคุณภาพ)
- ความเพียงพอ เหมาะสมของสื่อ (ด้านปริมาณ)
- ฯลฯ

5) ประเด็นด้านบรรยากาศ

- บรรยากาศการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมของชั้นเรียน หรือสถานที่เรียนที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน
- บรรยากาศของการยอมรับความคิดเห็น คำถาม และการช่วยเหลือของผู้เรียน
- บรรยากาศของบทเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความคิด คำถาม ข้อคิดเห็น และ/หรือข้อเสนอ
- ฯลฯ

6) จุดแข็งจุดอ่อนของการสอน

- ข้อดี ข้อเด่นในการจัดการเรียนการสอน
- ปัญหาหรืออุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลและเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม

สรุปผลเรียนรู้จากการปฏิบัติการนำสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้รอบใหม่ต่อไป (Next Step) ครูที่เป็นเจ้าภาพการจัดการเรียนรู้จะต้องนำผลสรุปที่ได้รวบรวม บันทึกผลไว้ให้เรียบร้อยอย่างเป็นทางการ โดยจะมีการดำเนินการอย่างน้อย 2 เป้าหมาย คือ

7.1 บันทึกไว้เพื่อเป็นการพัฒนาการของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน (Goal) เพื่อสะท้อนว่ากว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามพฤติกรรมเป้าหมายได้นั้น มีบทเรียนที่ได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างไรบ้าง ส่วนนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง และถือเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพมาก ถ้าผลยังไม่บรรลุเป้าหมาย สามารถร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุ

และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม และดำเนินการตามกระบวนการจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย เป็นวงรอบต่อไป

7.2 ผลที่ได้จากการสรุปจะต้องนำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้รอบใหม่ซึ่งเชื่อมั่นว่าการจัดการเรียนรู้จะมีความมั่นคงและมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

การเริ่มดำเนินการวงรอบใหม่ของการจัดกิจกรรมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ร่วมกัน รอบที่ 2 รอบที่ 3 และรอบต่อ ๆ ไป และทุก ๆ วงรอบ หากนำมาร้อยเรื่องอย่างเป็นระบบจะกลายเป็นพัฒนาการเรื่องเล่าการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีความเฉพาะเจาะจงของผู้เรียนในสถานศึกษานั้น ๆ ได้อย่างแจ่มชัด เป็นการสรุปเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรมต่อไป และการปฏิบัติลักษณะเช่นนี้จะสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเรียนรู้วิชาชีพมากยิ่งขึ้น และจะมีความเป็น “ครูมืออาชีพ” มากขึ้น

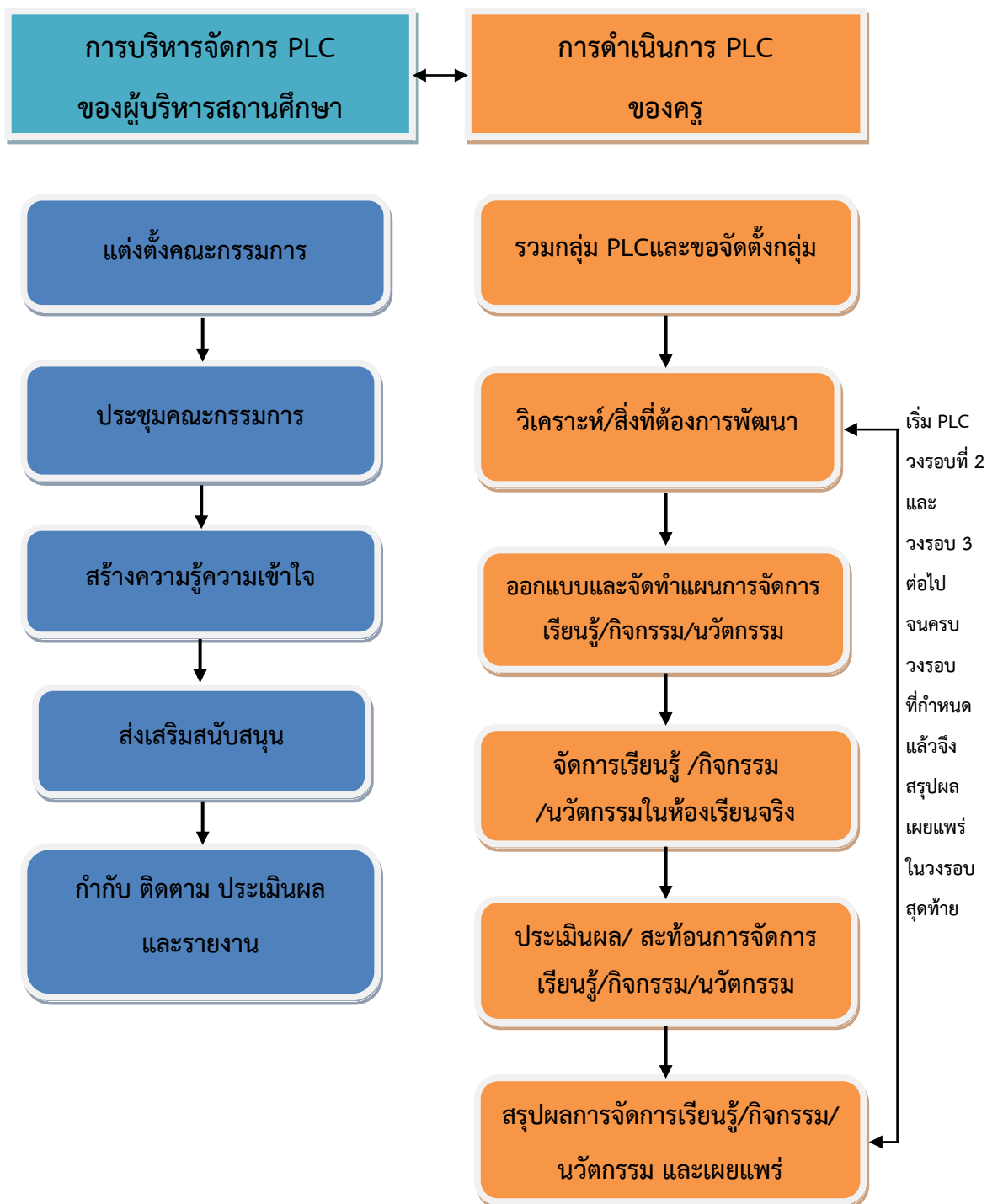
การสะท้อนคิด วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรม/นวัตกรรม การแสดงหลักฐานในการดำเนินการสามารถเลือกช่องทางสื่อสารในการรับรู้ได้หลากหลายช่องทาง เช่น Line Facebook Google Classroom เอกสาร VTR Video หรือรูปแบบอื่นๆ

การจัดทำรายงานหลังจากดำเนินการครบวงจร PLC ตามที่กำหนดแล้วให้จัดทำรายงานสรุปเป็นหลักฐานชิ้นงานเพื่อเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปดังตัวอย่างในภาคผนวก ข

การบันทึก (Logbook) การดำเนินการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ตั้งแต่ขั้นแรกถึงขั้นสุดท้ายต้องมีการบันทึก (Logbook) ซึ่งสามารถออกแบบการบันทึกได้เอง เอาที่ง่าย สะดวก มีหลักฐานตรวจสอบได้ ไม่เกินหนึ่งหน้าก็พอ อาจนำเสนอทาง Google Classroom Line หรือ Facebook เอกสารหลักฐาน หรือรูปแบบอื่นๆ พร้อมทั้งบันทึกในระบบที่กำหนดเพื่อนำไปเชื่อมโยงกับการจัดทำหลักฐานในการของมีและเลื่อนวิทยฐานะ

หมายเหตุ ขั้นตอนตามกระบวนการดังกล่าว สามารถยืดหยุ่นได้ตามบริบท แต่ควรคำนึงถึงการร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกต และการสะท้อน

การดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปเป็นแผนภาพขั้นตอนได้ดังนี้

แผนภาพที่ : ขั้นตอนการดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
 ในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บทที่ 4

การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

การสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูสามารถนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้เพื่อศึกษาหาทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหรือเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมได้ต่อเนื่องและอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและสถานศึกษาในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

4.1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีบทบาทหน้าที่ขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และระดับสถานศึกษา
- 2) กำหนดแผนงานและกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สู่อาชีวศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และระดับสถานศึกษา
- 3) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 4) สนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทุกระดับ

4.2 สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา มีบทบาทหน้าที่ขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ กำหนดรูปแบบกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พร้อมทั้งจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาและครูนำไปดำเนินการ
- 2) จัดประชุมสัมมนาสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา

3) ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจ ในการดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา และครู เช่น ยกย่องเชิดชูเกียรติที่ดำเนินการเป็นแบบอย่างได้ และนำไปเผยแพร่ผลงาน

4) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5) สรุปรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4.3 สถาบันอาชีวศึกษา

สถาบันอาชีวศึกษา มีบทบาทหน้าที่ขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ในระดับสถาบันอาชีวศึกษา

2) กำหนดแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถาบันอาชีวศึกษา เชื่อมโยงนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถาบันอาชีวศึกษา

3) สร้างความรู้ ความเข้าใจและแนวทางการปฏิบัติให้กับสถานศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา

4) ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจ ให้กับครูในการดำเนินการกระบวนการ PLC เช่น สนับสนุนด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบันทึกข้อมูล สร้างแรงจูงใจกระตุ้นครูให้มีความสนใจในการจัดทำ ร่วมแก้ปัญหา สนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจ หรือพัฒนาให้ครูมีความรู้ในการสร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นในการดำเนินการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ยกย่องเชิดชูเกียรติที่ดำเนินการเป็นแบบอย่างได้ และนำไปเผยแพร่ผลงาน

5) กำกับ ติดตาม และประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และเผยแพร่ผลงาน

3. สถานศึกษา

สถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสถานศึกษา

2) จัดทำแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถาน

ศึกษาอาชีวศึกษาควรประกอบด้วย

- แผนการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติให้กับบุคลากร ในสถาน

ศึกษาอาชีวศึกษา

- แผนการสร้างทีม PLC ในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- แผนการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (ระดับบุคคล/องค์กร/หน่วยงาน)
- แผนการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- แผนการกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล
- จัดทำปฏิทินงานประจำปีภาคการศึกษาการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ปฏิทินงานประจำปีการศึกษา

3) การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสถานศึกษา

- ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ จัดประชุมครู การอบรมเชิงปฏิบัติการ
- จัดทะเบียนจัดตั้งทีม PLC ในสถานศึกษา
- สมาชิก PLC ทำแผนปฏิบัติการของทีม
- สมาชิก PLC ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการพร้อมทั้งบันทึกร่องรอยลงใน Logbook

ตามลำดับขั้นของแต่ละวงรอบ

- สรุปรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละภาคเรียน

4) นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- จัดทำเครื่องมือ กำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชน

การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสถานศึกษา

- คณะกรรมการ กำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชน

การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสถานศึกษา

5) เร่งรัด ติดตาม และสนับสนุน ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสถานศึกษา

6) สรุปรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รายงานผลการดำเนินการ PLC พร้อม

Logbook เป็นรายบุคคลต่อผู้บริหารสถานศึกษา

- คณะกรรมการกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพ (PLC) ระดับสถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดทำสรุป และรายงานผลการดำเนินการติดตามการ

ขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา

- สถานศึกษารายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ต่อสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

7) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน และยกย่องเชิดชูเกียรติการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

- สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Show & Share) การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) สู่สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

- ยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ และเผยแพร่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

เครื่องมือในการประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีตัวอย่างแบบประเมินโครงการที่ดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และแบบประเมินกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายละเอียดดังภาคผนวก ค

จากรายละเอียดการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สรุปเป็นแผนภาพบทบาทหน้าที่ของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา (สสอ.) สถาบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษาในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ดังนี้

แผนภาพที่ 3 : บทบาทหน้าที่แนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

บรรณานุกรม

- นายมนตรี แย้มกสิกร (2560). **ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ: ความท้าทายต่อการเปลี่ยนตนเองของครู**
Professional Learning Community: Challenges in Self-Development of
Teachers. กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.(2560).**การปรับปรุงมาตรฐานตำแหน่งและ**
มาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสายนงานการสอน.
หนังสือเวียนที่ศธ 0206.4/ว 20 วันที่ 5 กรกฎาคม 2560.
- สำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.(2560).**หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครู**
และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ.หนังสือเวียนที่
ศธ 0206.3/ว 21 วันที่ 5 กรกฎาคม 2560.
- สำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.(2560).**หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการ**
ครูและบุคลากรทางการศึกษาสายนงานการสอน.หนังสือเวียนที่ ศธ 0206.7/ว 22 วันที่ 5
กรกฎาคม 2560.
- ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช.(2559).**บันทึกชีวิตครู...สู่ชุมชนการเรียนรู้**.กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล
_____.(2554).**วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ตาตา
พลับลิเคชั่นจำกัด.
- Senge (2006). **The Fifth Discipline Field Book : Strategies and Tools for Building a**
Learning Organization. New York : Doubleday.
- Sergiovanni, T. (1994). **Building community in schools**. San Francisco, CA: Jossey
Bass.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ตัวอย่างแบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา
- ตัวอย่างปฏิทินการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้ง

คำสั่งวิทยาลัย.....

ที่...../๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ระดับสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา.....

เพื่อให้การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระดับสถานศึกษา ของวิทยาลัย.....

จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระดับสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ มีรายละเอียดดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ

1.1	ผู้อำนวยการ	ประธานกรรมการ
1.2	รองผู้อำนวยการฝ่าย	กรรมการ
1.3	รองผู้อำนวยการฝ่าย	กรรมการ
1.4	รองผู้อำนวยการฝ่าย	กรรมการ
1.5	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ดังนี้

ให้การอำนวยการ ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน และแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา
สำเร็จลุล่วงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2. คณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2.1	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
2.2		กรรมการ
2.3*	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการสอน	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำแผนการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติให้กับบุคลากรในสถานศึกษา
2. จัดทำแผนการสร้างทีม PLC ในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 3.0 จัดทำแผนการสร้างเครือข่าย PLC ร่วมกับหน่วยงานอื่น
3. กำหนดปฏิทินงานการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษาทั้งแบบรายปีการศึกษาและรายภาคการศึกษา
4. จัดการประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงนโยบาย ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติให้กับครูในสถานศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
5. รับจดทะเบียนและออกประกาศการจัดตั้งทีม PLC ของสถานศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา
6. ประสานความร่วมมือในการสร้างเครือข่าย PLC ร่วมกับหน่วยงานอื่น
7. ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนทีม PLC ที่ได้ประกาศจัดตั้งแล้วให้สามารถดำเนินงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้ตามแผนปฏิบัติการของแต่ละทีม
8. จัดทำรายงานสรุปผลการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา

3. คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.1	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	ประธานกรรมการ
3.2		กรรมการ
3.*	หัวหน้างานบุคลากร	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำแผนการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับสิทธิประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามหนังสือ
สำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐
2. ให้การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแผนที่กำหนด

4. คณะกรรมการกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4.1	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
4.2		กรรมการ
4.*	หัวหน้างานวัดผลฯ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำแผนการกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา
2. จัดทำเครื่องมือกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลกระบวนการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสถานศึกษา
3. ให้ความแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสถานศึกษา
4. กำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลกระบวนการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
5. ตรวจสอบ/รับรองเวลาการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ให้กับสมาชิกทีม PLC เป็นรายบุคคลเมื่อสิ้นภาคการศึกษา

ปฏิทินการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)

วิทยาลัย.....

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ช่วงเวลา	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
ก่อนเปิดภาคเรียน	- แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระดับสถานศึกษา - ประชุมคณะกรรมการฯ - จัดทำปฏิทินการดำเนินการงานชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)	ฝ่ายบริหาร/คณะกรรมการฯ
สัปดาห์ที่ 1 - 2	- ประชุมครูทั้งวิทยาลัย ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ - รวบรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งกลุ่ม PLC - ขอจัดตั้งกลุ่ม และจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่ม PLC	- ฝ่ายบริหาร/คณะกรรมการฯ - ครูในสถานศึกษา - ครูตัวแทนกลุ่ม/คณะกรรมการฯ
สัปดาห์ที่ 3 - 4	- ประชุมกลุ่ม PLC วิเคราะห์ปัญหา - จัดทำแผนปฏิบัติการ PLC รายกลุ่ม	- กลุ่ม PLC - Model Teacher ร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม PLC
สัปดาห์ที่ 4 - 5	ปฏิบัติการ PLC วงรอบที่ 1	- Model Teacher - สมาชิกกลุ่ม PLC คณะกรรมการกำกับติดตาม นิเทศและประเมินผล
สัปดาห์ที่ 5 - 8	ปฏิบัติการ PLC วงรอบที่ 2	- Model Teacher - สมาชิกกลุ่ม PLC/คณะกรรมการกำกับติดตาม นิเทศและประเมินผล
สัปดาห์ที่ 8 - 11	ปฏิบัติการ PLC วงรอบที่ 3	- Model Teacher - สมาชิกกลุ่ม PLC/คณะกรรมการกำกับติดตาม นิเทศและประเมินผล
สัปดาห์ที่ 14 - 16	สรุปรายงานผล	Model Teacher
สัปดาห์ที่ 17	เผยแพร่กิจกรรม/ชิ้นงาน/นวัตกรรม	Model Teacher

ประกาศวิทยาลัย.....

เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)

กลุ่มที่.....

สาขาวิชา..... ประจำปีภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ด้วยคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระดับสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ ได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพไว้แล้ว วิทยาลัยฯ จึงออกประกาศให้ทราบดังนี้

1. กลุ่มชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพลำดับที่ ประจำปีภาคเรียนที่/.....
2. กลุ่มชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ สาขาวิชา.....
3. สมาชิกกลุ่ม
 - 3.1.....
 - 3.2.....
 - 3.3.....
 - 3.4.....
4. ผู้เชี่ยวชาญประจำกลุ่ม.....
5. ผู้บริหาร.....
6. สถานที่ประชุมกลุ่ม ห้อง.....อาคาร.....
7. วันเวลาประชุมกลุ่ม วัน.....เวลา.....

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่.....

(.....)

ผู้อำนวยการวิทยาลัย.....

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างและรูปแบบ

- แบบคำร้องขอจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- แบบบันทึกการค้นหาปัญหา
- บันทึกแนวทางแก้ปัญหา
- แผนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community Action Plan: PLC-AP)
- แบบเขียนแผนการสอน
- ตัวอย่างแบบประเด็นการแลกเปลี่ยนเสนอแนะเพื่อการนำเสนอแผนการสอน/กิจกรรมการสอน
- แบบสังเกตการสอน
- บันทึกหลังการสอน
- ตัวอย่างประเด็นการสะท้อนผลการสอน / ฝึกปฏิบัติ / กิจกรรม
- แบบสรุปการดำเนินงาน รูปแบบ/วิธีการ/กิจกรรม (สำหรับผู้สังเกตการสอน)
- แนวทางการเขียนแผนการดำเนินงาน PLC สำหรับ 3 วงรอบ
- ตัวอย่างรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

แบบคำร้องขอจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

วิทยาลัย.....

วันที่.....

เรื่อง ขอจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประจำปีภาคเรียนที่/๒๕๖๑

เรียน ประธานคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ด้วยข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง ครู สาขาวิชา.....

มีความประสงค์ขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประจำปีภาคเรียนที่/.....

มีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สาขาวิชา.....

2. สมาชิกกลุ่ม

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

3. ผู้เชี่ยวชาญประจำกลุ่ม.....

4. สถานที่ประชุมกลุ่ม ห้อง.....อาคาร.....

5. วันเวลาประชุมกลุ่ม วัน.....เวลา.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้อำนวยการความสะอาดกลุ่ม PLC

ความเห็นหัวหน้าแผนกวิชา.....

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้าแผนกวิชา.....

ประธานคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

แบบบันทึกการค้นหาปัญหา

วันที่.....สถานที่.....

เวลาเริ่ม.....น.

เวลาสิ้นสุด.....น.

จำนวนผู้เข้าร่วม.....คน

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม PLC รายชื่อสมาชิกกลุ่ม PLC (Buddy teacher /ครูรุ่นพี่ (Senior teacher)/
ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ปราชญ์ท้องถิ่น (ถ้ามี))

.....
.....

ปัญหา	สาเหตุของปัญหา	ลำดับความสำคัญ

สรุปปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่กลุ่มคัดเลือก

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้บันทึกกลุ่ม PLC

บันทึกแนวทางแก้ปัญหา

วันที่.....สถานที่.....

เวลาเริ่ม.....น.

เวลาสิ้นสุด.....น.

จำนวนผู้เข้าร่วม.....คน

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม PLC (Buddy teacher /ครูรุ่นพี่ (Senior teacher)/ ผู้อำนวยการ/รอง
ผู้อำนวยการ ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ปราชญ์ท้องถิ่น(ถ้ามี))

.....
.....

ปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่กลุ่ม PLC คัดเลือก

ชื่อปัญหา.....

.....
.....

แนวทางการแก้ปัญหา.....

.....
.....

วัตถุประสงค์.....

.....
.....

แนวทางการดำเนินงาน.....

.....
.....

การวัดและประเมินผล.....

.....
.....

ประโยชน์ที่จะได้รับ.....

.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้บันทึกกลุ่ม PLC

แผนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community Action Plan: PLC-AP)

ชื่อกลุ่ม.....สังกัด.....

1. ชื่อ-นามสกุล (Model teacher)
2. สถานศึกษา แผนกสาขาวิชา.....
3. รายชื่อสมาชิกกลุ่ม PLC (Buddy teacher /ครูรุ่นพี่ (Senior teacher)/ ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ปรากฏชื่อ.....(ถ้ามี)

ประเด็นปัญหาที่เลือกนำมาเป็นเป้าหมาย.....

แผนปฏิบัติการ ครั้งที่ (วงรอบ)..... (____/____/____ - ____/____/____)

ลำดับ	กิจกรรม	บทบาท	วัน เดือน ปี
1	ประชุมร่วมกันพิจารณาเลือกปัญหาเป้าหมาย และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา	สมาชิกในกลุ่ม	____/____/____ (ประมาณ 60 นาที)
2	จัดทำแผนปฏิบัติการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	Model teacher ร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม	____/____/____ (ประมาณ 30 นาที)
3	ออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา (แผนการสอน/แบบฝึก/กิจกรรม)	Model teacher และ สมาชิกในกลุ่ม	____/____/____ (ประมาณ 120 นาที)
4	แลกเปลี่ยนเสนอแนะ สะท้อน แผนจัดกิจกรรมหรือแผนการสอน	สมาชิกในทีม และ สมาชิกในกลุ่ม	____/____/____ (ประมาณ 30 นาที)
5	สรุป สังเคราะห์ผลการวิพากษ์ สะท้อนคิดและปรับปรุงแผนการสอน/แบบฝึก/กิจกรรม ฉบับใหม่	Model teacher	____/____/____ (ประมาณ 30 นาที)
6	ลงมือปฏิบัติการสอน/ฝึก/จัดกิจกรรม	Model teacher	____/____/____ (ประมาณ 120 นาที)
7	สังเกตการสอนในชั้นเรียน	สมาชิกในทีม	____/____/____ (ประมาณ 120 นาที)
8	ประชุมสะท้อนผลต่อการสังเกตชั้นเรียน	สมาชิกในทีม	____/____/____ (ประมาณ 120 นาที)
9	สรุป สังเคราะห์การเรียนรู้จากสมาชิกในทีม จุดอ่อน จุดเด่นของการดำเนินการ	Model teacher	____/____/____ (ประมาณ 30 นาที)
10	สรุป รูปแบบที่ปรับปรุงจากบทเรียนที่ได้ทดลองใช้ แล้ว แล้วลองปฏิบัติการสอนในรอบใหม่	Model teacher	____/____/____ (ประมาณ 30 นาที)

หมายเหตุ ดำเนินการปรับปรุง วนซ้ำ ปฏิบัติจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จึงนำออกเผยแพร่ โดยขั้นตอนตามกระบวนการ และระยะเวลาดังกล่าว สามารถยืดหยุ่นได้ตามบริบท แต่ควรคำนึงถึงการร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกต และการสะท้อน

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้บันทึกกลุ่ม PLC

แผนการสอน

สัปดาห์ที่.....

ชื่อวิชา.....รหัสวิชา.....

แผนกวิชา.....วันที่สอน.....หน่วยที่.....

รายการสอน.....จำนวน..... ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี.....นาที ฝึกปฏิบัติ.....นาที

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

จำนวนผู้เรียน ชั้น.....กลุ่ม.....จำนวน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

ชั้น.....กลุ่ม.....จำนวน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.1.....

1.2.....

1.3.....

2. ความรู้และทักษะเดิม

.....

.....

.....

3. สื่อการสอน

[] เอกสารประกอบการสอน

[] แผ่นใสประกอบหัวข้อการสอน

[] ใบงานการทดลอง

[] วีดิทัศน์

[] ของจริง

[] อื่นๆ โปรดระบุ เช่น Power point ประกอบการสอน สื่อโซเซียล

4. การบ้าน / การมอบหมายงาน

[] การบ้าน

[] การมอบหมายงาน ใบงาน เรื่อง การเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง

[] อื่น ๆ

กระบวนการสอน

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

วิธีการ

.....

.....

.....

.....

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน/ฝึกปฏิบัติ

วิธีการ.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นที่ 3 การสรุปและทบทวนบทเรียน

วิธีการ.....

.....

ขั้นที่ 4 การประเมินผล

4.1.....

4.2.....

4.3.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ลงชื่อ.....หัวหน้าแผนก

(.....)

...../...../.....

ตัวอย่างแบบประเด็นการแลกเปลี่ยนเสนอแนะเพื่อนำเสนอแผนการสอน/กิจกรรมการสอน

1) ความสอดคล้อง ครอบคลุมของวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

2) กิจกรรมผู้เรียนมีความเหมาะสม เป็นไปได้ และความสอดคล้องวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

3) กิจกรรมครูมีความเหมาะสม เป็นไปได้ และความสอดคล้องวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

4) เทคโนโลยีและสื่อการสอนมีความเหมาะสม และความสอดคล้องวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

5) การวัดและประเมินผลมีความถูกต้อง เหมาะสม และชัดเจนสอดคล้องวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

6) กิจกรรมชั้นนำ มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ เป็นไปได้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

7) กิจกรรมชั้นสอน มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ เป็นไปได้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

8) กิจกรรมขั้นสรุป มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ เป็นไปได้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

แบบสังเกตการสอน

ชื่อแผนการสอน/แบบฝึกปฏิบัติ.....

ชื่อ Model Teacher สอน/ฝึกปฏิบัติ.....สถานที่สอน/ฝึกปฏิบัติ

วันที่สังเกตการสอน/ฝึก/กิจกรรม.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

รายการสังเกตการสอน/การฝึก/จัดกิจกรรม	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน		
2. การร่วมมือรวมพลังของครูผู้สอน ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง		
3. การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน		
4. นำแนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน		
5. การนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา		
6. สมาชิกร่วมสังเกตการสอนและเก็บข้อมูล		
7. อภิปรายผลการสังเกตการสอนและปรับปรุงแก้ไข		
8. การตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		
9. สรุปผลวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน		
10. การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องระหว่างการทำงาน		
11. บันทึกทุกขั้นตอนการทำงานกลุ่ม: ระบุปัญหา วิธีแก้การทดลองใช้ ผลที่ได้		
12. การปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน		
13. แบ่งปันประสบการณ์		
14. การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้สังเกตการสอน

...../...../.....

บันทึกหลังการสอน

สัปดาห์ที่.....

ชื่อวิชา.....รหัสวิชา.....

แผนกวิชา..... วันที่สอน..... หน่วยที่

รายการสอน..... จำนวน ชั่วโมง

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

จำนวนผู้เรียน ชั้น.....กลุ่ม.....จำนวน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

ชั้น.....กลุ่ม.....จำนวน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

1. เนื้อหาที่สอน (สาระสำคัญ)

.....

.....

.....

2. ผลการสอน

.....

.....

.....

3. ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนรู้การสอน

.....

.....

.....

4. แนวทางการแก้ปัญหาของครูผู้สอน (แนวทางการทำวิจัย)

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

...../...../.....

ลงชื่อ.....หัวหน้าแผนก

(.....)

...../...../.....

ตัวอย่างประเด็นการสะท้อนผลการสอน /ฝึกปฏิบัติ /กิจกรรม

1) ประเด็นด้านผู้เรียน

- คำตอบ คำพูด ปฏิกริยา พฤติกรรม การแสดงออก หลักฐานผลงานต่างๆ ด้านความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนต่างๆ ของผู้เรียน โดยเฉพาะที่แสดงความรู้ ความคิด ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง หรือผิดพลาด ความกระตือรือร้น การมีส่วนร่วม

- การสังเกตผู้เรียนบางรายเป็นรายบุคคลที่มีความโดดเด่นน่าสนใจ (ทั้งในด้านบวกและด้านลบ)

- ตัวอย่างของวิธีการที่ผู้เรียนสร้างความเข้าใจผ่านการอภิปรายและกิจกรรม สังเกตความหลากหลายของวิธีการที่ผู้เรียนใช้แก้ปัญหา

ฯลฯ

2) ประเด็นด้านกิจกรรม

- ลักษณะ ความเหมาะสม ประสิทธิภาพของกิจกรรม ขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอนต่างๆ ทั้งที่ดี มีประสิทธิภาพและที่เป็นปัญหา/อุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือไม่เอื้อต่อการเรียนรู้เท่าที่ควร

- การจัดลำดับขั้นตอนและความต่อเนื่องของกิจกรรม

- กิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องของจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

- การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดชั้นเรียน วิธีการคุมชั้นเรียน หรือการจัดกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม

- การมีปฏิสัมพันธ์/การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและครูกับผู้เรียน

- กิจกรรมการเรียนรู้นำไปสู่การพัฒนาความสามารถของผู้เรียน

- การกำหนดเวลาและโครงสร้างเหมาะสมกับเนื้อหา บทเรียน ระดับความสามารถของผู้เรียน

ฯลฯ

3) ประเด็นด้านครู

- การใช้คำถาม คำสั่ง คำอธิบาย หรือการใช้สื่อของครู

- ลำดับขั้นตอนการนำเสนอประเด็นคำถาม คำสั่ง หรือคำอธิบาย

- การเสริมแรงของครู

ฯลฯ

4) ประเด็นสื่อการสอน

- ความถูกต้อง เหมาะสม มีประสิทธิภาพของสื่อกิจกรรม ใบงาน แหล่งการเรียนรู้ (ด้านคุณภาพ)

- ความเพียงพอ เหมาะสมของสื่อ (ด้านปริมาณ)

ฯลฯ

5) ประเด็นด้านบรรยากาศ

- บรรยากาศการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมของชั้นเรียน หรือสถานที่เรียนที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน

- บรรยากาศของการยอมรับความคิดเห็น คำถาม และการช่วยเหลือของผู้เรียน

- บรรยากาศของบทเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความคิด คำถาม ข้อคิดเห็น และ/หรือข้อเสนอ

ฯลฯ

6) จุดแข็งจุดอ่อนของการสอน

- ข้อดี ข้อเด่นในการจัดการเรียนการสอน

- ปัญหาหรืออุปสรรคที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน

แบบสรุปผลการดำเนินงาน รูปแบบ/วิธีการ/กิจกรรม

ชื่อ Model Teacher.....
 แผนกวิชา..... วันที่สอน..... หน่วยที่

รายการสอน..... จำนวน ชั่วโมง
 ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

จำนวนผู้เรียน ชั้น.....กลุ่ม.....จำนวน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน
 ชั้น.....กลุ่ม.....จำนวน.....คน เข้าเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

ผลการดำเนินงาน.....

รูปแบบ/วิธีการ.....

ข้อเสนอแนะ.....

ลงชื่อ.....
 (.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้สังเกตการสอน

...../...../.....

แนวทางการเขียนแผนการดำเนินงาน PLC สำหรับ 3 วงรอบ

ชื่อเรื่อง.....

ชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

แผนกวิชา.....

วิทยาลัย.....

สำหรับ PLC แบบ 3 วงรอบ

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลา การ ดำเนินการ	การดำเนินกิจกรรม	ร่องรอย
กิจกรรมที่ 1 ทำความเข้าใจร่วมกัน ประชุมเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และทำความเข้าใจการทำงานตามกระบวนการ PLC	วันที่	ประชุมเพื่อทำความเข้าใจแนวคิดหลักการการทำงานตามกระบวนการ PLC	ใบลงชื่อการเข้าร่วมกิจกรรม
กิจกรรมที่ 2 วงรอบที่ 1 กิจกรรมหรือการสอนเรื่องที่ 1 เรื่อง (เรื่องที่สอน)	วันที่	วงรอบที่ 1 1.กำหนดปัญหา/เรื่องที่ต้องการทำร่วมกัน 2. Model Teacher พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องที่ 1 เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทแต่ละสมาชิก นำแผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 1 ปรึกษา Buddy Teacher วันที่ 10 - 11 สิงหาคม 2560 3. Model Teacher นำแผนการจัดการเรียนรู้ 1 ที่ปรับแล้ว ไปใช้สอนในชั้นเรียน วันที่ 15 - 17 สิงหาคม 2560 4. Buddy Teacher สังเกตการสอนและสะท้อนผลการสอน วันที่ 15 - 17 สิงหาคม 2560 5. Model Teacher สรุปผลการสอน พร้อมข้อเสนอแนะของ Buddy Teacher	1. แผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมบันทึกหลังสอน 2. ภาพการพูดคุยปรึกษากับ Buddy 3. ภาพกิจกรรมการสอน 4. แบบสังเกตการสอนของ Buddy Teacher 5. ภาพการนิเทศการสอน

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลา การ ดำเนินการ	การดำเนินกิจกรรม	ร่องรอย
		ลงแผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 1 วันที่ 17 สิงหาคม 2560	
กิจกรรมที่ 3 วงรอบที่ 2 กิจกรรมหรือ การสอนเรื่องที่ 2 เรื่อง (เรื่องที่สอน)	วันที่	วงรอบที่ 2 1.กำหนดปัญหา/เรื่องที่ต้องการทำร่วมกัน 2. Model Teacher พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องที่ 1 เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทแต่ละสมาชิก นำแผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 2 ปรีกษา Buddy Teacher วันที่ 18 สิงหาคม 2560 3. Model Teacher นำแผนการจัดการเรียนรู้ 2 ที่ปรับแล้ว ไปใช้สอนในชั้นเรียน วันที่ 21 - 22 สิงหาคม 2560 4. Buddy Teacher สังเกตการสอนและสะท้อนผลการสอน วันที่ 21 - 22 สิงหาคม 2560 5. Model Teacher สรุปผลการสอน พร้อมข้อเสนอแนะของ Buddy Teacher ลงแผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 2 วันที่ 22 สิงหาคม 2560	1. แผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมบันทึกหลังสอน 2. ภาพการพูดคุยปรึกษากับ Buddy 3. ภาพกิจกรรมการสอน 4. แบบสังเกตการสอนของ Buddy Teacher 5. ภาพการนิเทศการสอน
กิจกรรมที่ 4 วงรอบที่ 3 กิจกรรมหรือการสอนเรื่องที่ 3 เรื่อง (เรื่องที่สอน)	วันที่	วงรอบที่ 3 1.กำหนดปัญหา/เรื่องที่ต้องการทำร่วมกัน 2. Model Teacher พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องที่ 3 เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทแต่ละสมาชิก นำแผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 3 ปรีกษา Buddy Teacher วันที่ 24 - 25 สิงหาคม 2560 3. Model Teacher นำแผนการจัดการ	1. แผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมบันทึกหลังสอน 2. ภาพการพูดคุยปรึกษากับ Buddy 3. ภาพกิจกรรมการสอน 4. แบบสังเกตการ

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลา การ ดำเนินการ	การดำเนินกิจกรรม	ร่องรอย
		เรียนรู้ 3 ที่ปรับแล้ว ไปใช้สอนในชั้นเรียน วันที่ 28 – 29 สิงหาคม 2560 4. Buddy Teacher สังเกตการสอนและสะท้อนผลการสอน วันที่ 28 – 29 สิงหาคม 2560 5. Model Teacher สรุปผลการสอน พร้อมข้อเสนอแนะของ Buddy Teacher ลงแผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 3 วันที่ 29 สิงหาคม 2560	สอนของ Buddy Teacher 5. ภาพการนิเทศการสอน
กิจกรรมที่ 5 สรุปรายงาน	วันที่	ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลสำเร็จของโครงการส่งรายงาน	เล่มรายงาน

ตัวอย่าง

รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดย นางสาวสลักใจ พันธุ์ศิษฐ์

ชื่อเรื่อง การพัฒนาการคิดวิเคราะห์และทักษะการปฏิบัติในรายวิชาการผลิตเห็ด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันทักษะการคิดวิเคราะห์มีความสำคัญมาก ซึ่งจำเป็นที่จะต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์เป็น สามารถจำแนกเหตุและผลต่าง ๆ ได้ ไม่ใช่แค่การเรียนรู้แบบท่องจำในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น สิ่งที่จะสอนให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ได้นั้นจึงต้องเน้นที่การตั้งคำถามในห้องเรียน ตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ และ สามารถต่อยอดความรู้ที่เรียนมาได้ นอกจากจะเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์แล้วนั้น สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนของสายอาชีวะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเน้นในเรื่องของทักษะการปฏิบัติ ผู้เรียนต้องปฏิบัติได้จริงและถูกวิธี สามารถอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงพัฒนาการคิดวิเคราะห์ด้วยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้คำถามเพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ และให้ผู้เรียนฝึกทักษะการปฏิบัติจริง เพื่อให้เห็นภาพ และอธิบายขั้นตอนการทำได้ รวมถึงมีทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้อง

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ด้วยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้คำถาม
2. เพื่อพัฒนาทักษะการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อดอกเห็ดรวมถึงขั้นตอนการเพาะเห็ดต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์มากขึ้น
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อดอกเห็ดรวมถึงขั้นตอนการเพาะเห็ดต่าง ๆ
3. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการผลิตเห็ดได้รับการพัฒนา และมีประสิทธิภาพในการนำมาใช้กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ผู้เรียน ปวช. 3/3	จำนวน 10 คน
1.2 ผู้เรียน ปวช. 3/4	จำนวน 12 คน

นวัตกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการคิดวิเคราะห์ด้วยการใช้คำถาม และเน้นทักษะการปฏิบัติ

จริง

ระยะเวลา

13 ก.ค. – 31 ส.ค. 2560

วิธีดำเนินการด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

แผนดำเนินโครงการ PLC

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	การดำเนินกิจกรรม	ร่องรอย
กิจกรรมที่ 1 ทำความเข้าใจร่วมกัน ประชุมเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และทำความเข้าใจการทำงานตามกระบวนการ PLC	13 ก.ค. 2560	ประชุมเพื่อทำความเข้าใจแนวคิด หลักการทำงานตามกระบวนการ PLC	1.ใบลงชื่อการเข้าร่วมกิจกรรม 2.ภาพถ่ายการประชุมทำความเข้าใจ
กิจกรรมที่ 2 วงรอบที่ 1 กิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ตามภาระงาน plc ที่ 1 เรื่อง การทำอาหารวุ้น PDA	17-28 ก.ค. 2560	วงรอบที่ 1 1.กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. Model Teacher พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ plc เรื่องที่ 1 การทำอาหารวุ้น PDA และนำไปปรึกษา Buddy Teacher วันที่ 19 ก.ค.2560 3. Model Teacher นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับแล้ว ไปใช้สอนปฏิบัติในห้องเรียน วันที่ 21 ก.ค. 2560 4. Model Teacher เชิญหน.แผนกวิชาพืชศาสตร์ รอง ผอ.ฝ่ายวิชาการ ร่วม	1. แผนการจัดการเรียนรู้พร้อมบันทึกหลังสอน 2. ภาระงาน plc ที่ 1 เรื่องการทำอาหารวุ้น PDA 3. ภาพการพูดคุย ปรึกษากับ Buddy และผู้เกี่ยวข้อง 4. ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน 5. แบบสังเกตการสอนของ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	การดำเนินกิจกรรม	ร่องรอย
		สังเกตการณ์ และสะท้อน ผลการปฏิบัติในวันเดียวกัน ที่ทำการสอน 5. Model Teacher สรุปผลการสอนพร้อม ข้อเสนอแนะของ Buddy Teacher หน.แผนกวิชาพืช ศาสตร์ และรอง ผอ.ฝ่าย วิชาการ บันทึกลงใน แผนการจัดการเรียนรู้ plc เรื่องที่ 1 วันที่ 28 ก.ค. 2560	Buddy Teacher 6. ภาพการ นิเทศการสอน
กิจกรรมที่ 3 วงรอบที่ 2 กิจกรรมการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ ตามภาระงาน plc ที่ 2 เรื่อง การ เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเห็ด	31 ก.ค.- 15 ส.ค. 2560	วงรอบที่ 2 1.กำหนดกิจกรรมการ เรียนรู้ 2. Model Teacher พัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้ plc เรื่องที่ 2 การเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อเห็ด และนำไป ปรึกษา Buddy Teacher วันที่ 1 ส.ค.2560 3. Model Teacher นำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับ แล้ว ไปใช้สอนปฏิบัติในชั้น เรียน วันที่ 11 ส.ค.2560 4. Model Teacher เชิญ หน.แผนกวิชาพืชศาสตร์ รอง ผอ.ฝ่ายวิชาการ ร่วม สังเกตการณ์ และสะท้อน ผลการปฏิบัติในวันเดียวกัน	1. แผนการ จัดการเรียนรู้ พร้อมบันทึก หลังสอน 2. ภาระงาน plc ที่ 2 เรื่อง การ เพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อเห็ด 3. ภาพการ พูดคุย ปรึกษา กับ Buddy 4. ภาพกิจกรรม การสอน 5. แบบสังเกต การสอนของ Buddy Teacher

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	การดำเนินกิจกรรม	ร่องรอย
		ที่ทำการสอน 5. Model Teacher สรุปผลการสอนพร้อม ข้อเสนอแนะของ Buddy Teacher หน.แผนกวิชาพืช ศาสตร์ และรอง ผอ.ฝ่าย วิชาการ บันทึกลงใน แผนการจัดการเรียนรู้ plc เรื่องที่ 2 วันที่ 15 ส.ค. 2560	6. ภาพการ นิเทศการสอน
กิจกรรมที่ 4 วงรอบที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ ตามภาระงาน plc ที่ 3 เรื่อง การทำหัวเชื้อ ข้าวฟ่าง	16 – 25 ส.ค. 2560	วงรอบที่ 3 1. กำหนดกิจกรรมการ เรียนรู้ 2. Model Teacher พัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้ plc ที่ 3 เรื่อง การทำหัวเชื้อ ข้าวฟ่าง และนำไปปรึกษา Buddy Teacher วันที่ 17 ส.ค.2560 3. Model Teacher นำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับ แล้ว ไปใช้สอนปฏิบัติในชั้น เรียน วันที่ 23 ส.ค.2560 4. Model Teacher เชิญ หน.แผนกวิชาพืชศาสตร์ รอง ผอ.ฝ่ายวิชาการ ร่วม สังเกตการณ์ และสะท้อน ผลการปฏิบัติในวันเดียวกัน ที่ทำการสอน 5. Model Teacher	1. แผนการ จัดการเรียนรู้ พร้อมบันทึก หลังสอน 2. ภาระงาน plc ที่ 3 เรื่อง การทำหัวเชื้อ ข้าวฟ่าง 3. ภาพการ พูดคุย ปรึกษา กับ Buddy 4. ภาพกิจกรรม การสอน 4. แบบสังเกต การสอนของ Buddy Teacher 5. ภาพการ นิเทศการสอน 6. ภาพการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	การดำเนินกิจกรรม	ร่องรอย
		สรุปผลการสอนพร้อม ข้อเสนอแนะของ Buddy Teacher หน.แผนกวิชาพืช ศาสตร์ และรอง ผอ.ฝ่าย วิชาการ บันทึกลงใน แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ที่ 3 วันที่ 25 ส.ค. 2560	นิเทศการสอน
กิจกรรมที่ 5 สรุปรายงาน	28 – 31 ส.ค. 2560	1. รวบรวมจัดทำรูปเล่ม รายงาน 2. ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของโครงการ 3. ส่งรายงาน	เล่มรายงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านปริมาณ ผู้เรียนที่สอนทั้งหมด จำนวน 22 คน

สอบวัดความรู้ ความจำ นำไปใช้ ผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน

ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 5 คน

สอบปฏิบัติทักษะการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจากดอกเห็ด การเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงบนหัว

เชื้อข้าวฟ่าง การทำอาหารรุ้น พีดีเอ ผู้เรียนสอบผ่านทั้ง 22 คน

ด้านคุณภาพ

1. ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นในระดับที่ ดี จากที่มีในระดับ พอใช้
2. ผู้เรียนมีความรู้และเกิดทักษะตามสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น

สรุปผลการดำเนินการ

ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนมีพัฒนาการคิดวิเคราะห์ด้วยการใช้วิธีการสอนโดยการใช้คำถาม นอกจากนั้นผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องการทำอาหารวุ้นพีดีเอ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเห็ด และการทำห้วเชื้อข้าวฟ่าง ภาศทฤษฎีสอบผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 5 คน ภาศปฏิบัติ ผู้เรียนสอบผ่านทั้ง 22 คน

ด้านครูผู้สอน

ครูได้พัฒนาทักษะการสอน ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น โดยได้รับความรู้และคำแนะนำจาก บัดดี้ ทีชเชอร์ ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ มีความรู้ ความชำนาญการสอนคอยเป็นครูพี่เลี้ยง แนะนำเทคนิคการสอนต่าง ๆ

ด้านแผนการจัดการเรียนรู้

ทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้กับผู้เรียนได้จริง

แผนการสอน

หน่วยการสอนที่	4	เรื่อง	การทำเชื้อเห็ด (การเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง)
สัปดาห์ที่	14	วันพุธที่	16 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560
ทฤษฎี	30 นาที	ปฏิบัติ	- คาบ

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายขั้นตอนการเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่างได้
- 1.2 บอกวัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่างได้
- 1.3 อธิบายลักษณะของหัวเชื้อข้าวฟ่างที่เกิดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ได้
- 1.4 บอกวัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเชื้อเห็ดได้
- 1.5 อธิบายการฆ่าเชื้อในงานเห็ดได้

2. ความรู้และทักษะเดิม

ความหมาย ความสำคัญของการทำเชื้อเห็ด

3. สื่อการสอน

- [✓] เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การทำเชื้อเห็ด (การเลี้ยงเส้นใยเห็ดในเมล็ดธัญพืช)
- [] แผ่นใสประกอบหัวข้อการสอน
- [] ใบงานการทดลอง
- [✓] วีดิทัศน์ เรื่องการเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง
- [✓] ของจริง หัวเชื้อข้าวฟ่าง
- [✓] อื่นๆ โปรตรระบุ Power point ประกอบการสอน เรื่อง การเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง

4. การบ้าน / การมอบหมายงาน

- [] การบ้าน
- [✓] การมอบหมายงาน ใบงาน เรื่อง การเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง
- [] อื่น ๆ

5. หนังสือค้นคว้า

ปัญญา โพธิ์รัตนรัตน์. 2555 . เทคโนโลยีการเพาะเห็ด. ภาควิชาการผลิตพืช

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วันทนี โชติสกุล. 2555. เอกสารประกอบการเรียน วิชาการผลิตเห็ด. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
สมาคมนักวิจัยเพาะเห็ดแห่งประเทศไทย . 2544 . **เห็ดไทย2544** . กรุงเทพฯ : นิเวศรรมาการพิมพ์.

กระบวนการสอน

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

วิธีการ ใช้สื่อของจริงให้สอดคล้องกับเนื้อหา เรื่อง การเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง และถามตอบเกี่ยวกับการทำหัวเชื้อข้าวฟ่างเพื่อใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

ครู ถามตอบ / ผู้เรียน เกี่ยวกับลักษณะของหัวเชื้อข้าวฟ่างที่ดีสามารถนำไปหยอดลงในก้อนเห็ดได้นั้นจะต้องมีลักษณะอย่างไร โดยให้ผู้เรียนตอบคำถามจาก นำขวดหัวเชื้อข้าวฟ่าง 2 ขวด มีลักษณะใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ช่วยกันระดมความคิดลงในกระดาษ และออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน (ประเด็นสำคัญคือ หัวเชื้อข้าวฟ่าง)

คำถามที่ใช้

1. ข้าวฟ่างทั้งสองขวดมีความแตกต่างกันอย่างไร ขวดไหนที่เราสามารถนำไปเพาะเลี้ยงเส้นใยเห็ดต่อได้

2. ถ้าไม่ใช่เมล็ดข้าวฟ่างเราสามารถใช้อะไรแทนได้บ้าง

3. กว่าจะได้ข้าวฟ่างที่อยู่ในขวดมันจะต้องผ่านกรรมวิธีใดบ้าง

ขั้นที่ 3 การสรุปและทบทวนบทเรียน

วิธีการ

1. ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญเรื่องการเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง

ขั้นที่ 4 การประเมินผล

4.1 ถามตอบในชั้นเรียน

4.2 ใบงาน

1. ใบงาน เรื่องการเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง

ใบงาน
เรื่อง การเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1.วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง ได้แก่อะไรบ้าง

ตอบ

2.จงอธิบายขั้นตอนการเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง

ตอบ

3.หัวเชื้อข้าวฟ่างที่เกิดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์มีลักษณะอย่างไร

ตอบ

4.การฆ่าเชื้อในงานเห็ดแบ่งเป็นกี่ประเภทอะไรบ้าง

ตอบ

5. คอนตามิเนชัน คืออะไร

ตอบ

6.วัสดุอุปกรณ์หลักที่ใช้ในการทำเชื้อเห็ดคือ

ตอบ

แผนการสอน

หน่วยการสอนที่	4	เรื่อง	การทำเชื้อเห็ด (บทปฏิบัติการที่ 5 เรื่อง การเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ด ธัญพืช)
สัปดาห์ที่	14	วันพุธที่	16 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560
ทฤษฎี - คาบ		ปฏิบัติ	30 นาที

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.1 เพาะเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืชได้

2. ความรู้และทักษะเดิม

ความรู้เกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญของการทำเชื้อเห็ด การเตรียมหัวเชื้อข้าวฟ่าง

3. สื่อการสอน

[✓] เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช

- [] แผ่นใสประกอบหัวข้อการสอน
- [] ใบงานการทดลอง
- [] แผ่นภาพ
- [✓] ของจริง วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช
- [] อื่นๆ โปรดระบุ Power point ประกอบการสอน เรื่อง การเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช

4. การบ้าน / การมอบหมายงาน

- [] การบ้าน
- [✓] การมอบหมายงาน สังเกตการณ์เดินของเส้นใยเห็ดบนเมล็ดธัญพืช
- [] อื่น ๆ

5. หนังสือค้นคว้า

ปัญญา โพธิ์จตุรรัตน์. 2555 . เทคโนโลยีการเพาะเห็ด . ภาควิชาการผลิตพืช

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วันทนี โชติสกุล. 2555. เอกสารประกอบการเรียน วิชาการผลิตเห็ด . ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สมาคมนักวิจัยเพาะเห็ดแห่งประเทศไทย . 2544 . เห็ดไทย2544 . กรุงเทพฯ : นิเวศรรมาการพิมพ์.

กระบวนการสอน

ขั้นที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

วิธีการ ใช้สื่อของจริงให้สอดคล้องกับเนื้อหา เรื่อง การเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช และถามตอบเกี่ยวกับการเลี้ยงเส้นใยเห็ดในเมล็ดธัญพืช (5 นาที)

ครู ถามตอบ / ผู้เรียน เกี่ยวกับลักษณะของหัวเชื้อข้าวฟ่างที่ดีสามารถนำไปหยอดลงในก้อนเห็ดได้นั้นจะต้องมีลักษณะอย่างไร โดยให้ผู้เรียนตอบคำถามจาก นำขวดหัวเชื้อข้าวฟ่าง2ขวด มีลักษณะใดบ้างที่แตกต่างกัน (**ประเด็นสำคัญคือ การเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช**)

1.ครูให้ผู้เรียนเปรียบเทียบหัวเชื้อข้าวฟ่างที่ทำการเพาะเลี้ยงเส้นใยแล้วว่าแบบไหนที่จะสามารถนำไปหยอดในก้อนเห็ดได้

ขั้นที่ 3 การสรุปและทบทวนบทเรียน (2 นาที)

วิธีการ

1. ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญ ในเรื่องการเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช

เนื้อหาสาระสำคัญที่สรุป

การเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช

วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช

ขั้นที่ 4 การประเมินผล

4.1 ถามตอบในชั้นเรียน

4.2 บทปฏิบัติการที่ 5 เรื่องการเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช

แบบประเมินผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนน				ข้อคิดเห็น
		4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)	
1	ขั้นตอนการเลี้ยงเส้นใยเห็ด					
2	ความพร้อมของเส้นใยเห็ด					
3	ไม่เกิดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์					

ผู้ประเมิน

แบบบันทึกผล การเลี้ยงเส้นใยเห็ดลงในเมล็ดธัญพืช

ชนิดเห็ดที่ทำ	ลักษณะของเส้นใยที่ปรากฏบนหัวเชื้อข้าวฟ่าง						
	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3	วันที่ 4	วันที่ 5	วันที่ 6	วันที่ 7

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- แบบประเมินกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- แบบประเมินติดตามการปฏิบัติงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC (เชิงคุณภาพ)

**แบบประเมินโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง แบบประเมินโครงการ/กิจกรรมการดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประเมินการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ผ่านกระบวนการดำเนินการการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูในสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลโครงการ

ชื่อโครงการ.....ชื่อสถานศึกษา.....
สังกัด.....ผู้รับผิดชอบ.....

ตอนที่ 2 แบบบันทึกคะแนนจำแนกตามประเด็นประเมิน

ประเด็น	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	คะแนนที่ได้	ข้อเสนอแนะ
1. กระบวนการ PLC	1. ความครบถ้วนของกระบวนการ 5 องค์ประกอบของ PLC 2. จำนวนวงรอบของการทำ PLC 3. สาระ/ประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
รวมคะแนน ประเด็น 1 (คะแนนเต็ม 9 คะแนน)			
2. คุณสมบัตินของสมาชิกเครือข่าย	สมาชิกเครือข่ายมีความหลากหลาย ได้แก่ มาจากหลายๆ สาขางาน มีความเชี่ยวชาญ หลายๆ สาขาวิชา และมีทั้งในและนอก สถานศึกษา		
รวมคะแนน ประเด็น 2 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)			
3. ผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการ	1. เกิดองค์ความรู้ / ประเด็นความรู้/ นวัตกรรม ที่เกิดจากกระบวนการ PLC 2. มีร่องรอยการนำองค์ความรู้ / นวัตกรรม / ประเด็นความรู้ที่น่าสนใจไปใช้ประโยชน์		
รวมคะแนนประเด็น 3 (คะแนนเต็ม 6 คะแนน)			
4. ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน/ครู/กับผู้อื่น	1. ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเป้าหมาย/ วัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ในโครงการ		

ประเด็น	รายการประเมินตามตัวบ่งชี้	คะแนนที่ได้	ข้อเสนอแนะ
สมาชิกที่เข้าร่วมเครือข่าย PLC/ชุมชน	2. ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ / คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการ		
	3. ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ และเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้		
	4. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สมาชิกเครือข่าย		
	5. การรับรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชน		
คะแนนรวมประเด็น 4 (คะแนนเต็ม 15 คะแนน)			
5. คุณค่าที่เกิดต่อการศึกษาศึกษา	1. ความคุ้มค่าคุ้มทุน		
	2. ความชัดเจนและการขยายเครือข่าย		
คะแนนรวมมิติที่ 5 (คะแนนเต็ม 6 คะแนน)			
คะแนนรวมทุกมิติ (คะแนนเต็ม 39 คะแนน)			

ตอนที่ 3 รายการประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน

ลำดับที่	ประเด็น	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน		
			3คะแนน	2คะแนน	1คะแนน
1	กระบวนการ PLC	1. ความครบถ้วนของกระบวนการ 5 องค์ประกอบ	- กระบวนการมีการดำเนินการที่ครบถ้วนตามหลักการทั้ง 5 องค์ประกอบของการทำ PLC	- กระบวนการมีการดำเนินการที่ครบถ้วนตามหลักการ 3 – 4 ใน 5 องค์ประกอบของการทำ PLC	กระบวนการมีการดำเนินการที่ครบถ้วนตามหลักการเพียง 1 - 2 ใน 5 องค์ประกอบของการทำ PLC
		2. จำนวนวงจรของการทำงาน PLC	- ดำเนินกิจกรรมเป็นระยะต่อเนื่องครบ วงรอบ	- ดำเนินกิจกรรมเป็นระยะต่อเนื่องจำนวน วงรอบ	- ดำเนินกิจกรรมเป็นระยะต่อเนื่องเพียง..... วงรอบ
		3. สาระ/ประเด็นการ	- มีการกำหนดประเด็นการ	- มีการกำหนดประเด็นการ	- ไม่มีการกำหนดประเด็นการ

ลำดับ ที่	ประเด็น	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน		
			3คะแนน	2คะแนน	1คะแนน
		แลกเปลี่ยน เรียนรู้	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ ชัดเจนทุกครั้งและมี สรุปผลการ แลกเปลี่ยนทุกครั้ง	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ ชัดเจนแต่มีสรุปผล การแลกเปลี่ยนไม่ ทุกครั้ง	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แต่มีการบันทึก ร่องรอยการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้
2.	คุณ สม บั ตี ของสมาชิก เครือข่าย	สมาชิก เครือข่ายมี ความ หลากหลาย ได้แก่ มาจาก หลายๆ สาขา งาน มีความ เชี่ยวชาญ หลายๆ สาขาวิชา และมีทั้งใน และนอก สถานศึกษา	-สมาชิกเครือข่ายมี ความหลากหลาย กลุ่มสาระ / ความ เชี่ยวชาญมีทั้งในและ นอกสถานศึกษา	- สมาชิกเครือข่ายไม่ มีความหลากหลาย กลุ่มสาระ / ความ เชี่ยวชาญแต่มีทั้งใน และนอกสถานศึกษา	- สมาชิกเครือข่าย เฉพาะและใน สถานศึกษา
3.	ผลลัพธ์ ที่เกิด กับ เกิดจาก กระบวนการ	1. เกิดองค์ ความรู้ / ประเด็น ความรู้/ นวัตกรรม ที่ เกิดจาก กระบวนการ PLC	- มีองค์ความรู้ / นวัตกรรม / ประเด็น ความรู้ที่น่าสนใจ ที่ เกิดขึ้นจากการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของสมาชิกเครือข่าย ที่เป็นประโยชน์กับ ครู และครูสามารถ นำไปใช้ในการพัฒนา ให้เกิดประโยชน์กับ ผู้เรียนได้อย่างเป็น รูปธรรม (สมาชิก	- มีองค์ความรู้ / นวัตกรรม / ประเด็น ความรู้ที่น่าสนใจ ที่ เกิดขึ้นจากการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของสมาชิกเครือข่าย เป็นประโยชน์กับครู และครูสามารถ นำไปใช้ในการพัฒนา ให้เกิดประโยชน์กับ ผู้เรียนแต่ยังไม่เป็น รูปธรรม (ไม่ชัดเจน	มีองค์ความรู้ / นวัตกรรม / ประเด็นความรู้ เกิดขึ้นจากการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของสมาชิก

ลำดับ ที่	ประเด็น	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน		
			3คะแนน	2คะแนน	1คะแนน
			เครือข่ายมีการ นำไปใช้ได้อย่าง ชัดเจน)	ในการนำไปใช้ของ สมาชิกเครือข่าย)	
		2. มีร่องรอย การนำองค์ ความรู้ / นวัตกรรม / ประเด็น ความรู้ที่ น่าสนใจไปใช้ ประโยชน์	- มีร่องรอยการ รายงานผลการนำ องค์ความรู้ / นวัตกรรม / ประเด็น ความรู้ที่น่าสนใจ ที่ เกิดขึ้นของสมาชิก เครือข่ายไปใช้ตลอด ระยะที่ดำเนิน โครงการทุกครั้งที่มี การแลกเปลี่ยน เรียนรู้โดยสมาชิก ทุกคน	- มีร่องรอยการ รายงานผลการนำ องค์ความรู้ / นวัตกรรม / ประเด็น ความรู้ที่น่าสนใจ ที่ เกิดขึ้นของสมาชิก เครือข่ายไปใช้ตลอด ระยะที่ดำเนิน โครงการทุกครั้งที่มี การแลกเปลี่ยน เรียนรู้โดยสมาชิก ส่วนใหญ่	- มีร่องรอยการ รายงานผลการนำ องค์ความรู้ / นวัตกรรม / ประเด็นความรู้ที่ น่าสนใจ ที่เกิดขึ้น ของสมาชิก เครือข่ายไปใช้ ตลอดระยะที่ ดำเนินโครงการทุก ครั้งที่มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยสมาชิกบางคน
4.	ผลลัพธ์ที่ เกิดกับ ผู้เรียน/ครู/ สมาชิกที่เข้า ร่วม เครือข่าย PLC/ชุมชน	1. ผู้เรียนได้ เรียนรู้ตาม เป้าหมาย/ วัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ใน โครงการ	- ผู้เรียนได้การเรียนรู้ ตามเป้าหมาย/ วัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ในโครงการ ทุกประการ และมี ความชัดเจนทั้งเชิง ปริมาณและคุณภาพ	ผู้เรียนได้การเรียนรู้ ตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ในโครงการ ทุกประการ แต่มี ความชัดเจนทั้งเชิง ปริมาณและคุณภาพ ไม่ทุกเป้าหมาย/ วัตถุประสงค์ที่ กำหนด	- ผู้เรียนได้การ เรียนรู้ตาม เป้าหมายที่กำหนด ไว้ในโครงการ
		2. ผู้เรียนเกิด ผลสัมฤทธิ์ / คุณลักษณะที่	- ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ ผู้เรียนที่ดีขึ้น และทำ	- ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ ผู้เรียนที่ดีขึ้น หรือ	- ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน

ลำดับ ที่	ประเด็น	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน		
			3คะแนน	2คะแนน	1คะแนน
		พึงประสงค์ การเรียนรู้ ตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ใน โครงการ	ให้ผู้เรียนได้พัฒนา และเกิดคุณลักษณะ อย่างชัดเจน	ให้ผู้เรียนได้พัฒนา และเกิดคุณลักษณะ แต่มีความชัดเจน เพียงด้านใดด้านหนึ่ง	หรือ ทำให้ผู้เรียน ได้พัฒนาและเกิด คุณลักษณะแต่ยัง ไม่มีชัดเจนทั้ง 2 ด้าน
		3. ผู้เรียนเกิด แรงบันดาลใจ และเป็นผู้ใฝ่ เรียนรู้	- กิจกรรมทุก กิจกรรมของ เครือข่ายส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดแรง บันดาลใจ และเป็นผู้ ใฝ่รู้ ทั้งทางตรงและ ทางอ้อมเห็นผลได้ อย่างชัดเจน	- กิจกรรมส่วนใหญ่ ของเครือข่ายส่งผล ให้ผู้เรียนเกิดแรง บันดาลใจ และเป็นผู้ ใฝ่รู้ ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม	- กิจกรรมบาง กิจกรรมของ เครือข่ายส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดแรง บันดาลใจ และเป็นผู้ ใฝ่รู้ และยังไม่เห็น ผลที่ชัดเจน
		4. การ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรม การจัดการ เรียนรู้ของครู สมาชิก เครือข่าย	- ครู สมาชิก เครือข่ายทุกคนเกิด การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการจัดการ เรียนรู้/การดูแล ผู้เรียน	- ครู สมาชิก เครือข่ายไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 เกิดการ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการจัดการ เรียนรู้/การดูแล ผู้เรียน	- ครู สมาชิก เครือข่ายบางส่วน ประมาณร้อยละ 50 เกิดการ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการ จัดการเรียนรู้/การ ดูแลผู้เรียน
		5. การรับรู้ และการมี ส่วนร่วมของ ชุมชน	- มีการสื่อสาร ให้ ชุมชนรับรู้และร่วม การดำเนินการอย่าง เป็นรูปธรรม	- มีการสื่อสารให้ ชุมชนร่วมรับรู้การ ดำเนินการหรือให้ ชุมชนมีส่วนร่วม	- มีการสื่อสารให้ ชุมชนร่วมรับรู้การ ดำเนินการ
5.	คุณค่าที่เกิด ต่อวง การศึกษา	- ความคุ้มค่า คุ้มทุน	1. ความคุ้มค่าคุ้มทุน ภาพรวมทั้ง กระบวนการ กับผลที่ เกิดและจำนวน	- ความคุ้มค่าคุ้มทุน ภาพรวมทั้ง กระบวนการกับผลที่ เกิดกับจำนวน	- ความคุ้มค่าคุ้มทุน ของผลที่เกิดกับ จำนวนงบประมาณ ที่ได้รับบางกิจกรรม

ลำดับ ที่	ประเด็น	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน		
			3คะแนน	2คะแนน	1คะแนน
			งบประมาณที่ได้รับมีความเหมาะสม สมเหตุสมผล ประเมินได้	งบประมาณที่ได้รับยังไม่ชัดเจนมีความเหมาะสม เพียงบางกิจกรรม	/ บางประเด็นยังไม่เหมาะสม
		- ความชัดเจนและการขยายเครือข่าย	2. มีเครือข่ายที่ชัดเจน และการขยายเครือข่ายแล้ว และมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมและมีแนวโน้มการเกิดเครือข่ายเพิ่มขึ้น	- มีเครือข่ายที่ชัดเจนและมีแนวโน้มการขยายเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- มีเครือข่ายเกิดขึ้น

เกณฑ์การตัดสิน (คะแนนเต็ม 39 คะแนน)

- ระดับดีมาก มีคะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป (คะแนน 31.20 คะแนนขึ้นไป)
- ระดับดี มีคะแนนร้อยละ 60 – 80 (คะแนน 23.40 – 31.20 คะแนน)
- ระดับปานกลาง มีคะแนนร้อยละ 50 – 59 (คะแนน 19.50 – 23.30 คะแนน)
- ระดับปรับปรุง มีคะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 50 (คะแนนต่ำกว่า 19.50 คะแนน)

แบบประเมินกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพการดำเนินการกระบวนการชุมชน

การเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้กระบวนการ PLC ประสบผลสำเร็จ

คณะผู้ประเมินหวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วน เป็นอย่างดี การตอบครบถ้วนจะทำให้ผลการประเมินสมบูรณ์ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ กระบวนการ PLC ในโอกาสต่อไป จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานศึกษา

☐ ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

1.2 ตำแหน่ง / ความเกี่ยวข้องกับกระบวนการ(ตอบเพียง 1 สถานะที่เกี่ยวข้องมากที่สุด)

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูในสถานศึกษา ☐ ผู้ที่เกี่ยวข้อง

☐ ผู้ปกครองผู้เรียน ☐ ผู้เรียน ☐ อื่นๆ(ระบุ).....

1.3 ท่านรู้เรื่องกระบวนการ PLC หรือไม่

☐ ไม่รู้เลย (หยุดตอบแค่นี้)

☐ รู้บ้าง ☐ รู้ละเอียดพอสมควร ☐ รู้และเข้าใจรายละเอียดมาก

1.8 ช่องทางที่ท่านรู้เรื่องกระบวนการนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ช่องทาง)

☐ รู้จากประกาศของ สอศ. การเผยแพร่คู่มือของ สอศ.

☐ จากสถานศึกษา ☐ จากเว็บไซต์ ☐ จากอบรม/สัมมนา

☐ เพื่อนครูบอกต่อ ☐ รู้จากทางอื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อกระบวนการPLCที่ท่านมีส่วนร่วม หรือรับทราบ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเห็นด้วยเกี่ยวกับกระบวนการPLC ว่า รายการ กิจกรรม และกลไกของกระบวนการตามที่ท่านทราบ

ข้อ	รายการ / กิจกรรม / กลไกของกระบวนการ	ระดับการปฏิบัติ/ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	บริบท สภาพแวดล้อมการทำกระบวนการนี้					
1.1	สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านเศรษฐกิจ					
1.2	สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสังคม					
1.3	สอดคล้องกับสภาพการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม					
1.4	สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน					

ข้อ	รายการ / กิจกรรม / กลไกของกระบวนการ	ระดับการปฏิบัติ/ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1.5	สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาทางการศึกษา					
1.6	สอดคล้องกับศักยภาพของสถานศึกษา					
2	ความพร้อมของกระบวนการ(เท่าที่ทราบ)					
2.1	ความพร้อมของบุคลากรจากหน่วยงานที่เข้าร่วม					
2.2	ความเพียงพอของทรัพยากร สิ่งสนับสนุนเช่น อาคารสถานที่					
2.3	ความเพียงพอของงบประมาณสนับสนุนให้ทำกิจกรรม					
3	คุณภาพกระบวนการดำเนินงานของกระบวนการ (เท่าที่ทราบ)					
3.1	สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้มีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน					
3.2	การร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยครูที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกคนวางเป้าหมายร่วมกัน					
3.3	สะท้อนผลเชิงวิชาชีพ โดยการพูดคุยสนทนากันระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ ที่จะก่อให้เกิดผลทางบวกต่อการเรียนการสอนและคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษา หรือช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้และส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น					
3.4	การให้ความสำคัญกับการร่วมมือรวมพลังของครูในภาพรวมทั้งหมดของสถานศึกษา					
3.5	การเตรียมพร้อมในด้านการสนับสนุนให้บุคลากรหรือสมาชิกได้มีโอกาสสังเกตการสอน วิพากษ์วิจารณ์และสะท้อนการปฏิบัติงาน					
4	ผลการดำเนินงานเท่าที่ทราบ					
4.1	ผลดีที่เกิดกับครู					
4.2	ผลดีที่เกิดกับผู้บริหารสถานศึกษา					
4.3	ผลดีที่เกิดกับผู้เรียน					
4.4	ผลดีที่เกิดกับผู้ปกครอง					
4.5	ผลดีที่เกิดกับชุมชนในพื้นที่					
4.6	ผลดีที่เกิดกับการศึกษาของประเทศโดยภาพรวม					

ข้อ	รายการ / กิจกรรม / กลไกของกระบวนการ	ระดับการปฏิบัติ/ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
5	ความเห็นในการขยายผลกระบวนการกับสถานศึกษาทั้งหมด					
5.1	สมควรขยายผลกระบวนการไปทุกสถานศึกษา					
5.2	เป็นกระบวนการที่คุ้มค่า					
5.3	เป็นกระบวนการที่มีประโยชน์					
5.4	สมควรยกเลิกกระบวนการ					
5.5	เป็นกระบวนการที่สิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์					

เกณฑ์และการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง การปฏิบัติ/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง การปฏิบัติ/ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง การปฏิบัติ/ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง การปฏิบัติ/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง การปฏิบัติ/ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้กระบวนการ PLC ประสบผลสำเร็จ

.....

.....

.....

แบบประเมินติดตามการปฏิบัติงานตามกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC

(เชิงคุณภาพ)

คำชี้แจง ข้อคำถามใช้สำหรับการสัมภาษณ์ หรือการประเมินโดยการประชุมกลุ่มย่อย ตามประเด็นดังนี้

1. การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาวิชาชีพของเครือข่าย
2. หลังจากการรวมกลุ่มของสมาชิกเครือข่ายแล้ว ได้ดำเนินการพัฒนาทีมงานเพื่อให้เข้าใจหลักการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน
3. ลักษณะการดำเนินการ การร่วมมือร่วมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของผู้เรียน
4. การดำเนินการเพื่อเพิ่มความเข้มแข็ง ของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ โดยการเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน
5. การดำเนินการโดยการจัดเวทีให้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน
6. ลักษณะของการประเมินความต้องการจำเป็นสิ่งที่ควรพัฒนาของสมาชิกเครือข่าย
7. การดำเนินการตามขั้นตอนของการรวมกลุ่มพัฒนาวิชาชีพได้เน้นการกำหนดประเด็นเป้าหมายการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนและเป็นแนวทางที่จะพัฒนาผู้เรียน
8. วิธีการวางแผน ออกแบบแผนจัดการเรียนรู้ หรือ กิจกรรมการพัฒนาช่วยเหลือ
9. ในระหว่างภารกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ ปฏิบัติการตามแผนกิจกรรม ทางกลุ่มเครือข่าย มีการเยี่ยม หรือสังเกตการปฏิบัติในการสอน
10. การพัฒนาวิชาชีพครูหลังจากกลุ่มเครือข่ายได้เข้าร่วมโครงการได้มีการสะท้อนผลการปฏิบัติ บันทึกผลสำเร็จหรือมีการปรับปรุงแก้ไข ในด้านใดบ้าง
11. ภายหลังจากการทบทวนสิ่งที่ได้ดำเนินการไปครบรอบแล้วกลุ่มเครือข่ายได้นำความรู้นั้นมาใช้ปรับกิจกรรมปฏิบัติการรอบใหม่ที่ปรับจุดอ่อนมาน้อยเพียงใด ดำเนินการในลักษณะใดบ้างให้เสนอเป็นด้านๆ
12. กลุ่มเครือข่ายมีความประสงค์ จะพัฒนาตนเองเพิ่มเติมในด้าน/เรื่องใด ที่จะทำให้การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ มีความยั่งยืนให้ระบุประเด็นหลักๆที่ต้องการได้รับการพัฒนา รายละเอียดของแต่ละเรื่อง อาทิ เนื้อหา หลักการแนวคิ ฯลฯ

การสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการ PLC

1. การพัฒนาวิชาชีพครูแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีส่วนช่วยพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษาหรือไม่
2. การกำหนดประเด็น / กรอบการพัฒนาตามแบบการพัฒนาวิชาชีพครูแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีการกำหนดกันอย่างไร
3. กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ควรเป็นอย่างไร เริ่มต้นอย่างไร และเกิดจากใคร
4. มีความเชื่อว่า กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรในสถานศึกษาหรือไม่

ผลกระทบที่เกิดจากกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้

1. การดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกิดผลลัพธ์ผลกระทบต่อครู ผู้เรียน สถานศึกษา หรือชุมชนอย่างไร
2. ครู ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

การสร้างทีมในการพัฒนาครูโดยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC)

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ 7 ข้อ ดังนี้

1. กระบวนการทำงานพัฒนาวิชาชีพครูแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีระบบการทำงานอย่างไร (PDCA)
2. แนวคิด หลักการ และคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาเป็นทีมงานเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพครูแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้
3. กระบวนการทำงานการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทีมงานมีการบริหารจัดการอย่างไรจัดบทบาทหน้าที่ของทีมงานอย่างไร
4. ในระหว่างดำเนินงาน เมื่อพบอุปสรรค ไม่สามารถเรียนรู้หรือพัฒนาได้น้อย หรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด มีการดำเนินการในการช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อนครูหรือทีมอย่างไร
5. มีการจัดระบบกระบวนการสื่อสารในการทำงานอย่างไรบ้างและมีอุปสรรคอะไรบ้าง
6. มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการดำเนินการ ในการทำงานอย่างไรบ้าง มีประโยชน์ มีปัญหาอุปสรรคอะไร
7. มีความผูกพัน หรือมีสัมพันธภาพกันอย่างไร มีความคาดหวังที่จะให้เกิดความยั่งยืนหรือไม่ รวมทั้งแนวทางในการที่จะทำให้ยั่งยืน

ภาคผนวก ง

คณะทำงานจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
(Professional Learning Community: PLC)

คณะผู้ทำงาน

ที่ปรึกษา

1. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 2. รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายบุญส่ง จำปาโพธิ์)
 3. รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายประชาคม จันทรัชิต)
 4. รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร
 5. ผศ.ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์
 6. ดร.อาพันธ์ชนิต เจนจิต มหาวิทยาลัยบูรพา
 7. ดร.สิริวรรณ จรัสรวีวัฒน์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 8. ดร.คงรัฐ นวลแปง มหาวิทยาลัยบูรพา
 9. ดร.เกรียงศักดิ์ บุญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
 10. ผศ.นาวาตรี ดร. พงศ์เทพ จิระโร มหาวิทยาลัยบูรพา
 11. อาจารย์วัฒน์พร จตุรานนท์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1. คณะกรรมการดำเนินการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

1. นายสมประสงค์ สิงห์สุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
2. นางเรณู สันตโยภาส สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
3. นายอธิปไตย โพแดง สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
4. นายมะณู คุ่มกล้า รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4
5. นายบุญลือ ทองเกตุแก้ว ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
6. นายพงศ์ศิลป์ รัตนอุดม ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนมทราฐทิศ
7. นายจรัส เล่ห์สิงห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
8. นายไสว สีบุญดี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง
9. นางสุภาภรณ์ ปาลโสม ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน
10. นางคันสนีย์ สายะสนธิ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี

11. นายถาวร ทิพวรรณ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
12. นายนิติ นาชิต	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
13. นายเสน่ห์ ศรีวิลัย	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
14. นายทองคำ ดินะลา	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
15. นายจิระพงษ์ แสงวนิช	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลำปาง
16. นายพลฤทธิ์ จินดาหลวง	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
17. นายมานิตย์ มณีโชติ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร
18. นายแสง ทาวดี	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน
19. นายสุเทพ ศรีศักดิ์วรชัย	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์
20. นายวิจิต วิเชียร	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพไชยา
21. นายอดิศักดิ์ ชัชเวช	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต
22. นายศิวกรณ์ เองฉ้วน	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกระบี่
23. นายบำรุง ทองรอด	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชุมพร
24. นายสิริวิชญ์ ชนเศรษฐ์วงศ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี
25. นายสุคนธ์ นาเมืองรักษ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
26. นางคณิงลักษณ์ แสงประเสริฐ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
27. นายปรีดี เกตุทอง	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตรัง
28. นายธีรวิทย์ หทัยรัตนานนท์	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี
29. นายอภิชาติ สร้อยระย้า	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล
30. นายสุรชาติ กิรติตระกูล	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เกษตรบุรีรัมย์
31. นายคมสัน อรรคแสง	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
32. นายจำเนียร สุมาริธรรม	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด
33. นายสุเทพ สระจันทร์	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด
34. นายสุคนธ์ สุคนธ์รัตนสุข	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
35. นายทีฆนันท์ ทุมมา	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี
36. นายชุมพล คำเทียน	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

37. นายทวีศักดิ์ รื่นรวย	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์
38. ว่าที่ร้อยตรีจิรายุทธ์ อ่อนศรี	วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ
39. นางสาวงามพรรณ ไพศาลทรัพย์	วิทยาลัยเทคนิคระยอง
40. นายสมโภชน์ อีร์วัฒนพันธ์	วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
41. นายธีระยุทธ มอยขาม	วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
42. นางสาวสมสุข ขำสวัสดิ์	วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล
43. นายประสงค์ มาน้อย	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี
44. นางจิรพร สุธรรมแปง	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
45. นางยุพา บรรโล	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
46. นางดัชนี จะวรรณะ	วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
47. นายภักดี ศรีอรุณ	วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
48. นางสาวสิริมนต์ นฤมลศิริ	วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร
49. นางเดือนฉาย อุดมวงศ์รุ่งเรือง	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน
50. นายธนพนธ์ ชิสงค์	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์
51. นายศิวตล บุตทะสี	วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
52. นางณัฏฐา จงใจภักดี	วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด
53. นางธนพร แสนบุตร	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด
54. นายชาตรี สุภาระโยธิน	วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
55. นางสาวจรรยา เอียบสกุล	วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต
56. นายเฉลิมศักดิ์ มีไพบูลย์สุวรรณ	วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
57. นายธวัชชัย ลิ่มสุวรรณ	วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี
58. นายอภิชาติ เนินพรหม	วิทยาลัยเทคนิคชุมพร
59. นายศุภชัย จันประดิษฐ์	วิทยาลัยการอาชีพไชยา
60. นางอนงค์ กมลจิตรวี	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
61. นายสุรพงษ์ เอ็มอุทัย	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
62. นางสาวเยาวมาลย์ พุ่ณินวัฒน์	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
63. นางสาวพัศ ยิ้มนวล	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

64. นางสาวธณัทธร วรรณจรรยา	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
65. นางสาวอุษณีย์ ตันติชัยรัตนกุล	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
66. นายสันติ พยัคฆ์ขาม	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
67. นายยงยุทธ ใจซื่อดี	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
68. นายดุสิต สีนสุข	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
69. นายดุสิต บัวเกตุ	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
70. นางสาวปานรดา บุชรรัตน์	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
71. นางสาวสัณห์นันท์ มหิทธิ	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
72. นางสาวเมทินี บุญเลิศ	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
73. นายภาคภูมิ พุ่สกุลสถาพร	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
74. นางสาวปาณิสรา เพชรรัตน์	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
75. นางนิตยร์ดี คำด้วง	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
76. นางสาวยศวดี ทั้งทอง	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
77. นางสาวจิราพร โพธิ์ไต้	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

2. คณะเรียบเรียง และจัดทำรูปเล่ม

1. นางเรณู	สันติโยภาส	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
2. นางนิตยร์ดี	คำด้วง	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
3. นางสาวยศวดี	ทั้งทอง	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
4. นางสาวปาณิสรา	เพชรรัตน์	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
5. นายนพคุณ	มานะวิสาร	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
6. นางสาวจิราพร	โพธิ์ไต้	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

